

*Muudatused 18.11.2012***VIDEO KATALOOGIMISJUHEND (MARC21)****SISUKORD**

<u>Sissejuhatuseks</u>	2
<u>Millenniumi püsipikkusväljad</u>	3
MARC21 püsipikkusväljad (<u>Marker</u> , <u>006</u> , <u>007</u> , <u>008</u>)	5
Kontrollnumbrite ja koodide väljad (<u>020</u> , <u>024</u> , <u>028</u> , <u>040</u> , <u>041</u> , <u>044</u> , <u>072</u> , <u>080</u>)	12
<u>Andmeväljad</u>	17
Põhipealdise väljad (<u>100</u> , <u>110</u> , <u>111</u>)	17
Pealkirjaväljad (<u>245</u> , <u>246</u>)	18
Editsiooni-, ilmumisandmete ja füüsilise kirjelduse väljad (<u>250</u> , <u>260</u> , <u>300</u> , <u>310</u> , <u>321</u> , <u>362</u>)	22
Seeriaandmete väljad (<u>440</u> , <u>490</u>)	27
Märkuseväljad (<u>500</u> , <u>505</u> , <u>506</u> , <u>508</u> , <u>511</u> , <u>516</u> , <u>518</u> , <u>520</u> , <u>525</u> , <u>530</u> , <u>538</u> , <u>546</u> , <u>580</u> , <u>586</u>)	29
Märksõnaväljad (<u>600</u> , <u>610</u> , <u>611</u> , <u>630</u> , teised 6xx väljad)	41
Täiendkirje väljad (<u>700</u> , <u>710</u> , <u>711</u> , <u>740</u> , <u>752</u>)	43
Lingiväljad (<u>770</u> , <u>772</u> , <u>776</u> , <u>787</u>)	49
Seeria täiendkirje väljad (<u>830</u>)	52
Elektroonilise asukoha ja juurdepääsu väljad (<u>856</u>)	52
Veebilinkide märgistamise ja kirjeldaja väljad (<u>909</u> , <u>9XX</u>)	53
LISAD	
Lisa 1. <u>Välja 006 täitmine lisaga video kirjes</u>	54
Lisa 2. <u>Välja 007 täitmine lisaga video kirjes</u>	55
Lisa 3. <u>Kirjete näited</u>	57
Lisa 4. <u>Videosalvestise rollid</u>	60

*Muudatused 18.11.2012***SISSEJUHATUSEKS**Sisukord

Käesolev juhendmaterjal on mõeldud mittemuusikaliste videosalvestiste (mängu- ja dokumentaalfilmide, telestuudiote saadete salvestuste, treeningvideote jms nii eraldi füüsilisel kandjal kui ka võrgus olevate) kirjeldamiseks ELNET konsortsiumi liikmesraamatukogudes.

Muusikaliste videosalvestiste kataloogimist vt. [Muusikaliste auviste MARC kataloogimine](#).

Muusikalised videosalvestised on kontsertsalvestused, ooperite, ballettide, operettide ja muusikateatrilavastuste salvestused, popmuusikavideod, kus põhiosa salvestusest moodustab muusikateos või -teosed. Ooperi, opereti, balleti ja muusikali filmiversiooni peetakse filmiks, mitte muusikavideoks. Eristada võib neid selle järgi, kas tegevus toimub laval või nagu filmis tavaliselt.

Juhendi koostamise aluseks on bibliokirje vorming MARC21, millele on lisatud täpsustavaid märkusi, selgitusi, juhiseid ja näiteid, mis tuginevad Eesti kataloogimispraktikale ja ELNET konsortsiumi kataloogimise ja nimenormandmete tööühma otsustele.

Üksikjuhtudel, kui kõiki vajaminevaid andmeid ei saa allpool toodud väljadele mahutada, tuleb kasutada ka teisi MARC21 välju ja teisi juhendeid. Täieliku MARC21 originaalversiooni leiab aadressilt <http://www.loc.gov/marc/bibliographic/ecbdhome.html>

Lühendid ja tähistused:

- K korratav väli või alamväli
- MK mittekorratav väli või alamväli
- SE sundelement lühikirje tegemisel (ISBDst)
- RB rahvusbibliograafia
- # tähistab tühikut, kirjesse seda tähist mitte sisestada!

NB! Millenniumis ei sisestata kirjesse alamvälja |a tähist, kui väli algab selle alamväljaga. Juhendis toodud alamvälja |a tähised on illustratiivse tähendusega. Kui alamväli |a on kirjes muul kui esimesel kohal, siis sisestatakse vastav tähis ka kirjesse.

Muudatused 18.11.2012

MILLENNIUMI PÜSIPIKKUSVÄLJAD (MP)

[Sisukord](#)

KEEL LANG	Teaviku põhikeele kood	KAT PÄEV CAT DATE	Kataloogimise Kuupäev	KIRJE LIIK BCODE3	Kirje staatus elektronkataloogis
SKIP	0-9 Mittearvestatavate sümbolite arv	BIB TASEND BIB LVL	Kirje tasand	RIIK COUNTRY	Teaviku ilmumismaa kood
ASUKOHT LOCATION	Asukoha kood	LAAD MAT TYPE	Teaviku laad		

KEEL teaviku põhikeele kood
Sama kood 008/Language ja vajadusel 041 alamväli |a
Allikaks [MARC Code List for Languages.](#)

KAT PÄEV kataloogimise kuupäev täiskirje tegemisel
Sama kood 008/Date ent
t tänane kuupäev
c avab kalendri
b puhastab välja

KIRJE LIIK kirje staatus elektronkataloogis
- varjamata kirje
d kustutatud kirje
n varjatud kirje / nähtamatu kirje
(võib olla varjatud mitmetel põhjustel töö käigus; NB! Kui on varjatud seoses kasutamispriiranguga, siis teha märkus väljal 506)
c varjatud / nähtamatu tellimiskirje
e eelkirje (veel ilmumata, eelkataloogitud)
y üliõpilastööd (leidumusega tervikteosed)

SKIP järjestamisel mittearvestatavate sümbolite arv. Vastab välja 245 2. indikaatori väärtusele. Järjestamisel ja otsingul mittearvestatavad sümbolid on kõik artiklid, kirje- ja kirjavahemärgid.
Vt. [Artiklite skippimine](#)

BIB TASE kirje tasand (= Marker / BIB LEVEL m)
k URL monograafia võrgujuurdepääsuga kirjetel (kood pannakse ainult siis, kui võrgu kaudu on juurdepääs tervikule või osale teavikust)
m monograafia

Muudatused 18.11.2012

- j URL jadaväljaanne võrgujuurdepääsuga kirjetel (kood pannakse ainult siis, kui võrgu kaudu on juurdepääs tervikule või osale teavikust)
- s jadaväljaanne (*jätkuva numeratsiooniga perioodiliselt ilmuv video, 008/Type Mat = v*)

LAAD

- o **filmid, slaidid, videod** (= Marker / REC TYPE g)

RIIK teaviku ilmumismaa kahe või kolmetäheline kood. Videote puhul kataloogitava teaviku ilmumismaa, mitte filmi tootjafirma maa. Sama kood 008/Country ja 044 esimesel alamväljal ja (RB tasandil). Allikaks [MARC Code List for Countries](#).

ASUKOHT nimetust omava raamatukogu kood (näit. rr, mm, yy, oo jt.) Sisestatakse uue bibliokirje loomisel. Kui bibliokirje on teise raamatukogu poolt juba loodud, siis seda koodi ei muudeta. Olemasoleva koodi muudab ära vastav programm süsteemis (kood *multi*). Kopeerkataloogimisel asukohakood **none** muuta kirjet tõmbava raamatukogu koodiks.

Eelkirjetel on asukohakood määratlemata (**none**) kuni teaviku saabumiseni ükskõik millisesse raamatukogusse. Varjatud ISBN registrikirjetel jääb asukohakood määratlemata (**none**).

Muudatused 18.11.2012

MARC21 PÜSIPIKKUSVÄLJAD

[Sisukord](#)

Võrguteaviku puhul määratletakse andmete tüüp väljas 006 (Type code m) ja e-teaviku spetsiifilised omadused väljas 007 (Mat catg c).

MARKER (LEADER)

[Sisukord](#)

Avab CTRL+R

24-positsiooniline kontrollväli, millest osa genereerib süsteem

REC LENGTH		REC STAT	Kirje staatus	REC TYPE	Kirje tüüp
BIB LEVL	Bibliogr. Tasand	ARC CTRL	Kontrolli Tüüp	CHAR ENC	Märgi- kodee-ring
IND CNT		SFLD CNT		BASE ADDRESS	
ENC LEVL	Katal. Tasand	CAT FORM	Katal. Standard	MULTI PART	Mitmeos. vlj. kirje tasand
LEN FIELD		LEN START		LEN IMPL	
UNDEFINE					

Kataloogija poolt täidetavad positsioonid:

REC STAT kirje staatus (Leader/05)**NB!** Ühe raamatukogu piires parandusi tehes kirje staatust ei muudeta.

n uus kirje

REC TYPE kirje tüüp (Leader/06)

g projektsioonteavik, kuvateavik (film, video, slaid) (MP KANDJA = o)

BIB LEVL bibliograafiline tasand (MP BIB TASE = kas m või k) (Leader/07)

m monograafia (ühe- või mitmeosaline teos)

s jadaväljaanne (jätkuva numeratsiooniga perioodiliselt ilmuv video, 008/Type Mat = v)

ARC CTRL kontrolli tüüp (Leader/08)

ilma erilise kontrollita

a arhiivikontroll

Muudatused 18.11.2012

CHAR ENC märgikodeering (Leader/09)**a** UCS/Unicode**ENC LEVL** kataloogimistasand (Leader/17)# täielik kirje, *de visu* (RB tasand)1 täielik kirje, mitte *de visu* (retrokonversioon)2 mitte päris täielik kirje, mitte *de visu* (retrokonversioon, pealdisi ei ole ajakohastatud)

4 keskmise tasandi kirje (näit. välisvideote kataloogimisel)

7 lühikirje (näit. laenutuses tehtud kirjed, ISBD miinimumtasand)

8 eelkirje (CIP-kirje)

CAT FORM kataloogimisstandard (Leader/18)**i** **ISBD****Multipart resource record level** mitmeosalise väljaande kirje tasand (Leader/19)# **ei määratleta või mitterakendatav****a** komplekt**b** iseseisva pealkirjaga osa**c** sõltuvpealkirjaga osa

006

[Sisukord](#)

Avab CTRL+R

VIDEO VÕRGUTEAVIKUNA ja VÕRGUJUURDEPÄÄSUGA VIDEO

Lisatakse alati:

m | c |

Kasutatakse koos Millenniumi püsipikkusvälja [BIB TASE](#) koodiga, mis vastab kirje tasandile võrgujuurdepääsuga kirjetel. See tähendab, kirjeldatakse võrguteavikut, või video kirjesse on lisatud väli 856, mille kaudu võimaldatakse juurdepääs teavikule täielikult või osaliselt.

Type code m	Undefined		Audience	
Undefined	FileType c		Undefined	
Govt Pub	Undefined			

Type code teaviku vorm (006/00)**m** arvutifail/elektroniline teavik**Undefined** määratlemata positsioon (006/01-04) jääb tühjaks**Audience** sihtkasutajaskond (006/03) tähistada püstkriipsuga |**Undefined** määratlemata positsioon (006/06-08) jääb tühjaks**File type** arvutifaili tüüp (006/09)**c** kujutislikud andmed

Muudatused 18.11.2012

Undefine määratlemata positsioon (006/10) jääb tühjaks
Govt pub ametlik väljaanne (006/11) tähistada püstkriipsuga |
Undefine määratlemata positsioon (006/12) jääb tühjaks

VIDEO FÜÜSILISEL KANDJAL

Füüsilisel kandjal videosalvestiste kataloogimisel täidetakse väli 006 ka eri teavikulaade hõlmavate komplektide puhul (näit. videosalvestis + CD + CD-ROM +DVD-ROM). On seotud väljaga [300](#)|e. Väli 006 täidetakse vastavalt irdlisa laadile.

Vt. [Lisa 1. Välja 006 täitmine lisaga video kirjes](#)

007

Sisukord

Avab CTRL+R

(selleks, et tekiksid teaviku vormile vastavad lahtrid, tuleb kõigepealt määrata Mat Catg, seejärel väli sulgeda ja uuesti CTRL+R-i abil avada)

Alati lisada!

Seotud väljaga [300](#)

Mat Catg	v	Spec Mat	...	Undefine	
Color	...	Format	...	SoundSep	...
Med Snd	...	Dimens	...	ConfPlay	...

Mat Catg materjali kategooria (007/00)

v videosalvestis

Spec Mat teaviku laadi erimäärang (007/01) *(seotud 300 |a alamväljaga)*

f videokassett (VHS)
d videoketas (DVD)
z muu
| ei kasuta *(võrguteavik)*

Undefine määratlemata positsioon (007/02) jääb tühjaks

Color värving (007/03) *(seotud 300 |b alamväljaga)*

b must ja valge
c mitmevärviline
m segu
z muu

Format vorming (007/04) *(seotud väljaga 538)*

a Beta (1/2 tolline videokassett)
b VHS (1/2 tolline videokassett)

Muudatused 18.11.2012

- g CDV (CD VIDEO), LD (LASER DISC), VSD (VIDEO SINGLE DISC)
(12; 8 ja 4¾ tolline laserketas)
- h CED laserplaat (Capacitance Electronic Disc)
- k Super-VHS (1/2 tolline videokassett)
- m M-II (1/2 tolline videokassett)
- o D-2 (3/4 tolline videokassett)
- p 8 mm
- q Hi-8 mm
- s Blu-ray (BD)
- v DVD**
- z muu
- | ei kasuta (*võrguteavik*)

- SoundSep** heli (007/05)
- # heli ei ole (helitu või tummfilm)
 - a heli on kandjal
 - b heli on eraldi kandjal
 - z muu

- MedSnd** helikandja (007/06)
- h videolint (VHS)
 - i laserplaat (DVD)
 - z muu
 - | ei kasuta (*võrguteavik*)

- Dimens** mõõtmed (007/07) (*seotud 300 |c alamväljaga*)
1 inglise toll = 2,54 cm
- a 8 mm
 - m 0,635 cm (1/4 tolli)
 - o 1,27 cm (VHS) (½ tolli)**
 - p 2,54 cm (1 toll)
 - q 5,08 cm (2 tolli)
 - r 1,905 cm (¾ tolli)
 - z muu (DVD) tavaline 12 cm (4¾ tolli), miniDVD 8 cm**
 - | ei kasuta (*võrguteavik*)

- Conf Play** heli taasesituskanalite arv (007/08) (*seotud 300 |b alamväljaga*)
- k sega
 - m monofooniline
 - q kvadrofooniline, multikanaliline või surround
 - s stereofooniline
 - z muu
 - | ei kasuta (*võrguteavik*)

Muudatused 18.11.2012

VIDEO VÖRGUTEAVIKUNA ja VÖRGUJUURDEPÄÄSUGA VIDEO

Lisatakse alati teine 007:

cr |n|||||

Mat Catg	c	Spec Mat	r	Undefine	
Color		Dimens	n	Sound	
Image Bit		File Fmt		QA Targt	
Ant/srce		Lvl Comp		RfmtQual	

Mat Catg materjali kategooria (007/00)
c arvutifail/elektroniline teavik

Spec Mat teaviku laadi erimäärang (007/01)
r kaugpöördus (*vörguressursid*)

Undefine määratlemata positsioon (007/02) jääb tühjaks
Color värving (007/03) tähistada püstkriipsuga |

Dimens mõõtmed (007/04)
n mitterakendatav (*vörguressursid*)

Sound heli (007/05) tähistada püstkriipsuga |

Image Bit (007/06-08) tähistada püstkriipsudega |||

File Fmt (007/09) tähistada püstkriipsuga |

QA Targt (007/10) tähistada püstkriipsuga |

Ant/srce (007/11) tähistada püstkriipsuga |

Lvl Comp (007/12) tähistada püstkriipsuga |

RfmtQual (007/13) tähistada püstkriipsuga |

VIDEO FÜÜSILISEL KANDJAL - väljaande kataloogimisel täidetakse väli 007 lisaks ka eri teavikulaade hõlmavate komplektide puhul (näit. põhiväljaanne + DVD-ROM). Väli 007 täidetakse vastavalt irdlisa füüsilisele kandjale.

Vt. Lisa 2. [Välja 007 täitmine lisaga video kirjes](#)

008

[Sisukord](#)

Avab CTRL+R

40-positsiooniline kontrollväli, positsioonid 00-17 ja 35-39 on ühesugused kõigi teavikulaadide jaoks, positsioonid 18-34 määratletud vastavalt teavikulaadile (videosalvestis).

Osa positsioone võib jääda täitmata ja tähistatakse püstkriipsuga (|).

Muudatud 18.11.2012

Date Ent		Dat Type	...	Date One	
Date Two		Country		Run Time	...
Undefine		Audience		Undefine	
Govt Pub		Form Item	...	Undefine	
Type Mat	v	Techniq		Language	
Modified		Cat Srce			

Date ent kataloogimise kuupäev (008/00-05) **Alati täita!**

Kuupäev sisestatakse kujul *aakkpp* – 080501 = 1. mai 2008
Seda kuupäeva hiljem enam ei muudeta (ka kopeerkataloogimisel mitte).

Date Type ilmumisaasta tüüp väljadel Date One ja Date Two (008/06)

Date One esimene ilmumisaasta (008/07-10). *Seotud väljaga 260*

Date Two teine ilmumisaasta (008/11-14). *Seotud väljaga 260*

Üks aastaarv:

s üks teatud või tõenäoline ilmumisaasta: DateOne on täidetud ja DateTwo on tühi. Ka *copyright*-aasta, kui on olemas **ainult copyright**-aasta

Kaks aastaarvu:

m mitmeosalise videosalvestise algus- (DateOne) ja lõppaasta (DateTwo)

t ilmumisaasta (DateOne) ja autoriõiguse omandamise *copyright* aasta (DateTwo), kui on erinevad

r jäljelrüki/taastrüki (DateOne) ja originaali aasta (DateTwo)

Jadaväljaande ilmumisseis:

c jätkuvalt ilmuv jadaväljaande ilmumise algusaasta (Date one) ja Date two on 9999

d ilmumise lõpetanud jadaväljaande ilmumise algusaasta (Date one) ja lõppaasta (Date two)

u jadaväljaande ilmumisseis teadmata: Date one on ilmumise algusaasta ja Date two on *uuuu*

NÄITED

008/06 d

008/07-10 2007

008/11-14 2008

260 ## |c2007-2008

Kui osa aastaarvust on teadmata, kirjutatakse teadmata kohtadele **u**.

NÄITED

008 199u

260## |c[199-?]

Muudatused 18.11.2012

Country ilmumismaa (008/15-17) **Alati täita!** Videote puhul kataloogitava teaviku ilmumismaa, mitte filmi tootjafirma maa. Esimesel kohal oleva ilmumismaa kahe või kolmetäheline kood. Sama kood Millenniumi püsipikkusväljal ja 044 esimesel alamväljal ja (RB tasand).

Allikaks [MARC Code List for Countries](#).

USA, Kanada ja UK puhul osariike ei märgi, ka kopeerkataloogimisel alati parandada.

xxu USA

xxc Kanada

xxk UK

gw Saksamaa

ru Venemaa

NSVL liiduvabariigid – kasutada praegust riigi koodi

xx ilmumiskoht teadmata

Run Time esituse kestus (008/18-20) (arvestatakse minutites, seotud 300 ja alamväljaga)

000 esituse kestus ületab kolme sümbolit (näit. 1256 minutit)

001-999 esituse kestus (näit. 067 minutit)

--- esituse kestust ei tea (koodi ei kasuta RB kirjete puhul)

nnn teised kandjad, mis ei ole ei VHS ega DVD

NÄITED

008/18-20 009

300## |a1 DVD (9 min.)

008/18-20 363

300## |a1 DVD (6 t. 3 min.)

008/18-20 000

300## |a10 videokassetti (igaüks 130 min.)

008/18-20 003

300## |a1 videokassett (2 min. 30 s.)

008/18-20 ---

300## |a49 videokassetti

008/18-20 nnn

300## |a5 slaidi

Undefined määratlemata positsioon (008/21) jääb tühjaks

Audience sihtlugeja (008/22) tähistada püstkriipsuga |

Muudatud 18.11.2012

Undefine määratlemata positsioon (008/23-27) **jääb tühjaks**
Govt pub valitsusasutuse väljaanne (008/28) **tähistada**
püstkriipsuga |

Form Itm teaviku vorm (008/29) **jääb tühjaks** (*nii VHS kui DVD*)
s võrguteavik

Undefine määratlemata positsioon (008/30-32) **jääb tühjaks**

Type Mat visuaalteaviku tüüp (008/33)
v **videosalvestis VHS ja DVD**
z muu

Technique tehnika (008/34)
a animatsioon (multifilmid)
c animatsioon ja otsevõte (kombineeritud filmid)
l otsevõte (mängu- ja muud videofilmid)
z muu

Language teaviku põhikeel (008/35-37)
Sama kood Millenniumi püsipikkusväljal ja vajadusel 041 alamväljal |a.
Allikaks [MARC Code List for Languages](#).

Kui ei ole keelelist kuju, jääb tühjaks
Kui rohkem kui kuus keelt, näidatakse väljal 008/35-37 põhikeele või esimese keele kood ja väljal 041 esitatakse eraldi põhikeele kood ning ülejäänud keeli koondav kood **mul** (*multiple*).
Kui määratlemata, siis **und** (*undetermined*)

Modified kirje tähestiku teisendamine (008/38)
tähestikku ei ole teisendatud
o latiniseeritud

Cat Srce kirje loonud asutuse tüüp (008/39) **Alati täita!**
Näitab originaalkirje (ka kaardil, kui see transkribeeritakse) loonud asutuse tüüpi. Seotud väljaga 040, mis sisaldab konkreetsete asutuste koode.
riiklik (üleriigiline) bibliograafiaasutus (näit. rahvusraamatukogu)
c teised ELNETi raamatukogud
u kirje allikas teadmata

Muudatused 18.11.2012

KONTROLLNUMBRITE JA KOODIDE VÄLJAD[Sisukord](#)**020 ISBN – RAHVUSVAHELINE RAAMATU
STANDARDNUMBER (K)**[Sisukord](#)**Indikaatorid**

määratlemata

Alamväljad

- |a ISBN (MK) **SE**
- |c hind (MK) **NB!** kasutusel ainult eelkirjetes, videosalvestise ilmumisel kustutatakse
- |z vale ISBN (K)

NB! ISBN numbrirühmade vahele sidekriipse ja tühikuid ei panda.

|a ja |z kanda kirjesse järjestikku ühele reale, s.t. |z järgneb sellel ISBN õigele numbrile, mille suhtes see on vale.

RB kirjetes pannakse kirjesse kõik ISBNid (õiged ja valed, 10- ja 13-numbrilised, irdlisade ISBNid).

RB kirjetes dubleeritakse väljal 910 alamväljadel |b |z koos sidekriipsude ja täpsustavate sõnadega.

Mitme ISBNiga teavikul (näiteks mitmeosalise teaviku koondkirje puhul) võib esitada kõik ISBNid koos täpsustusega ümarsulgudes (näit. 1. DVD), korrates välja 020. Täpsustus esitatakse kas nii nagu teavikus või eesti keeles. ISBNide arv osutub ebaproportsionaalselt suureks, võib sisestada ainult mitmeosalise teose kui terviku ISBNi (v.a. RB kirjed).

NÄITED

- 020 ## |a9789949154630
- 020 ## |a9789949154609 (komplekt)
- 020 ## |a9789949151073|z9789949151073 (vale)
- 020 ## |a5060098702014 (set)
- 020 ## |a5060098701994 (disc 1)
- 020 ## |a5060098702007 (disc 2)

024 TEISED STANDARDNUMBRID (K)[Sisukord](#)**I indikaator**

- 1 UPC (Universal Product Code)
- 3 kaubavöökood (EAN)
- 7 allikas on määratletud alamväljal 2
- 8 määratlemata standardnumber või kood (näit. Euroopa Liidu trükiste kataloogiindeks)

*Muudatused 18.11.2012***II indikaator**

Määratlemata

NB! Standardnumbri numbrirühmade vahele võib jätta sidekriipse või tühikuid, s.t. kirjes säilib sama kirjepilt nagu teavikus.

Alamväljad

|a standardnumber või kood (MK)

|z vale number (K)

|2 standardnumbri või koodi allikas (MK)

Koodi allikaks on [MARC Standard Identifier Source Codes](#)**NÄITED**

024 1# |a085391112990 UPC

024 3# |a4743005020616 EAN

024 8# |aKE-80-08-430-D2-Z Euroopa Liidu kataloogiindeks

024 7# |a00003BAB93520000G00000000Q|2isan

028 KIRJASTAJA NUMBER (K)[Sisukord](#)**I indikaator** - numbri tüüp

4 videosalvestise number

II indikaator - kasuta 0**Alamväljad**

|a kirjastaja number (MK)

|b numbri allikas (MK)

NÄITED

028 40 |a31507|bEesti Joonisfilm

028 40 |a21004044|bDisney Home Video

028 40 |aDVDI 0998|bDVD International

028 40 |a1147|bКрупный план

NB! Numbrirühmade vahele võib jätta sidekriipse või tühikuid, s.t. kirjes säilib sama kirjepilt nagu teavikus.

Numbri ees olevad lühendid kirjutatakse (näit. T, K jpt.). **Ei kirjutata**

Nr., No jm. numbrile viitavaid lühendeid.

*Muudatused 18.11.2012***040 KATALOOGIMISKOHT(MK) SE**Sisukord**Indikaatorid**

määratlemata

Alamväljad

|a originaalkataloogija - see, kes esimesena kataloogib (MK)

|b kataloogimiskeel - alati eesti keel (est) (MK)

|c arvutiloetava kirje koostaja (MK)

|d kirjet muutnud asutus (ka kopeerkataloogimisel) (K)

Raamatukogude koodid:

(paksus kirjas on praegu kasutusel olevad koodid)

ErEAR	Eesti Akadeemiline Raamatukogu (» al. 2005 ErTLUAR)
ErEHR	Eesti Hoiuraamatukogu
ErEKAR	Eesti Kunstiakadeemia Raamatukogu
ErEKMR	Eesti Kunstmuuseumi Raamatukogu
ErEMAR	Eesti Muusikaakadeemia Raamatukogu (» al. 2005 ErEMTAR)
ErEMR	Eesti Meditsiiniraamatukogu (» al. 2007 ErTLUAR)
ErEMTAR	Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia raamatukogu (varasem ErEMAR)
ErEPUR	Eesti Maaülikooli Raamatukogu (varasem Eesti Põllumajandusülikooli Raamatukogu)
ErERM	Eesti Rahva Muuseumi Raamatukogu
ErKMAR	Eesti Kirjandusmuuseumi Arhiivraamatukogu
ErRR	Eesti Rahvusraamatukogu
ErTlnKR	Tallinna Keskraamatukogu
ErTLUAR	Tallinna Ülikooli Akadeemiline Raamatukogu (varasem ErEAR, ErTPUR)
ErTPUR	Tallinna Pedagoogikaülikooli raamatukogu (» al. 2005 ErTLUAR)
ErTrtKR	Tartu Oskar Lutsu nim. Linnaraamatukogu (varasem Tartu Linna Keskraamatukogu)
ErTTUR	Tallinna Tehnikaülikooli Raamatukogu
ErTUR	Tartu Ülikooli Raamatukogu

NÄITED

040 ## |aErRR|best|cErRR

040 ## |aErTlnKR|best|cErTlnKR|dErTLUAR

Muudatused 18.11.2012

041 KEELEKOODID (K)Sisukord

Seotud keelekoodiga Millenniumi püsipikkusväljal ja väljal 008. Mitme keele puhul esimene keelekood on sama, mis Millenniumi püsipikkusväljal ja väljal 008. Keelemärkus väljal [546](#). Iga keelekood kirjutatakse eraldi alamväljale korrates püstkriipsu ja alamvälja tähist.

Keelekoode kasutatakse, kui

- teavik on rohkem kui ühes keeles
- tiitrid (subtiitrid, algus-, vahe- ja lõputiitrid), irdlisa(d) on teises keeles
- videosalvestis on tõlketeavik
- filmil on juures viipekeel. *Kood: sng (sign languages)*

Kui teavikus on üle 6 keele, kasutatakse koodi **mul**, millele eelneb põhiteksti keele kood. Kui üks neist on eesti keel, siis kasutada **|aest|amul** (MILL, 008 = est). Võorkeeleõppematerjalide kataloogimisel kasutada põhikeelena vahendusteksti keelt.

I indikaator

0 originaalteos, ei sisalda tõlget (sh. ka kui algus- ning lõputiitrid ja irdlisa on teises keeles, sisaldab ka samas keeles vaegkuuljatele subtiitreid)

1 tõlketeos (sisaldab ka teises keeles subtiitrid, on dubleeritud)

II indikaator

määratlemata

Alamväljad

|a põhiteksti keel (kuni 6 keelt) (K)

|b kokkuvõtte keel (**I indikaator 0**) (K) **NB!** Kokkuvõtte on videote puhul kirjas ümbriskarbil

|j subtiitrite keel (**I indikaator 1**) (K)

|f algus- ja lõputiitrite keel (**I indikaator 0**) (K)

|g irdlisa keel (**I indikaator 0**) (K)

|h originaali ja/või vahendusteksti keel (**I indikaator 1**) (K)

NÄITED

041 0# |aeng|aachi|aspa film kas inglise, hiina või hispaania keeles

041 0# |aeng|fest loeng inglise keeles, algustiitrid eesti keeles

041 0# |aeng|geng|gjapr film inglise keeles, lisana brošüür inglise ja jaapani keeles

041 0# |aeng|feng|ffre|fspa tummfilm vahetiitritega inglise, prantsuse ja hispaania keeles 008/KEEL = eng

Muudatud 18.11.2012

- 041 1# |aeng|bger|beng|jger ingliskeelne video sisaldab saksa-ning ingliskeelset kokkuvõtet ümbrisel ja saksakeelseid subtiitreid
- 041 1# |aeng|jest film on inglise keeles eestikeelsete subtiitritega
- 041 1# |aest|jeng|jrus|jfra|jita film on eesti keeles, subtiitrid inglise, vene, prantsuse ja itaalia keeles
- 041 1# |aeng|jmul ingliskeelne film, subtiitrid Euroopa Liidu ametlikes keeltes
- 041 1# |arus|aeng|jest|jrus|jeng|hst originaal eesti keeles. – Kõne dubleeritud vene ja inglise keelde. - Subtiitrid eesti, vene ja inglise keeles
- 041 1# |aeng|adan|afre|jeng diktoritekst inglise keeles, intervjuud taani ja prantsuse keeles. - Subtiitrid inglise keeles
- 041 1# |ager|aeng|jger|jeng filmid saksa ja inglise keeles, subtiitrid vaegkuuljatele saksa ja inglise keeles
- 041 0# |aeng|asng ingliskeelne film, sissejuhatus ka viipekeeles

044 KIRJASTAJA VÕI TRÜKKIJA MAA KOOD (MK)

[Sisukord](#)

Kasutatakse ainult RB kirjete puhul.

Kui video ilmub korraga rohkem kui ühes riigis, siis Millenniumi püsipikkusväljale ja väljale 008 läheb 1. riigi kood, kõik koodid lähevad väljale 044. Ära tuuakse kuni 6 koodi. Kasutatakse MARC kooditabelit [MARC Code List for Countries](#).

Indikaatorid

määratlemata

Alamväljad

|a tootja maa kood (K)

NÄITED

044 ## |aer|afi ilmunud üheaegselt Eestis ja Soomes

026 ## |aTallinn :|bEesti telefilm ;|aHelsinki :|bIWF-Götingen, |a1989

072 ÜLDINE UDK INDEKS

[Sisukord](#)

Vt. [Liigitamine ja märksõnastamine ESTERis ; UDK RB liigitustabel välja 072 jaoks](#)

080 UDK INDEKS (registriindeks)

[Sisukord](#)

Vt. [Liigitamine ja märksõnastamine ESTERis](#)

Muudatused 18.11.2012

ANDMEVÄLJAD[Sisukord](#)**100 ISIKUNIMI PEALDISENA (MK)**[Sisukord](#)

Välja mittemuusikaliste videote puhul ei kasutata.

Isikunime pealdisena on kasutusel vaid muusikavideote puhul.

NÄITED

100 1# |aMozart, Wolfgang, Amadeus, |d1756-1791, |ehelilooja

240 13 |aLa finta semplice, |nKV51=KV46a

245 10 |aTeeseldud lihtsameelsus ehk nutikas tüdruk |h

[Videosalvestis] : |bkoomiline ooper kahes vaatuses / |cW.

A. Mozart ; libreto Marco Coltellini ; lavastaja Thomas

Wiedenhofer ; dirigent Endel Nõgene

260 ## |aTallinn : |bEesti Muusika- ja Teatriakadeemia Ooperistuudio,

|c2006

110 KOLLEKTIIVAUTOR PEALDISENA (MK)[Sisukord](#)

Välja mittemuusikaliste videote puhul ei kasutata. Kollektiivautor märkida väljale 710.

Kollektiivautor pealdisena on kasutusel vaid muusikavideote puhul.

NÄITED

110 2# |aTuberkuloited (ansambel), |eesitaja

245 10 |aUnplugged 2001 |h[Videosalvestis] : |blive / |cheli: Alo Jaanivald,

Paul Lilje ; pilt, video: Kalev Lepik

111 AJUTINE KOLLEKTIIVAUTOR PEALDISENA (MK)[Sisukord](#)

Välja ei kasutata. Ajutine kollektiivautor märkida väljale 711.

245 PEALKIRJA- JA VASTUTUSANDMED (MK)[Sisukord](#)

ISBD 1. Ala

Andmeallikas: 1. Infokandja ise (filmi algus- ja lõputiitrid). 2. Tootja poolt välja antud karp, ümbris, mapp jms. 3. Irdlisana kaasasolev tekst.

Keel: nagu teavikus, lühendeid ei kasutata [v.a. lühendid jt., ; et al ; и др.].

Muudatused 18.11.2012

I indikaator

0 kirje pealkirja järgi (väli 1XX puudub)

II indikaator

0-9 järjestamisel mittearvestatavate sümbolite arv (= SKIP Millenniumi püsipikkusväljal). Järjestamisel ja otsingul mittearvestatavad sümbolid on kõik artiklid, kirje- ja kirjavahemärgid.

Vt. [Artiklite skippimine](#)

Alamväljad

|a põhipealkiri (MK)
|h laadi üldmäärang [Videosalvestis] (MK)
võrgus kättesaadav [Võrguteavik]
|b täiendandmed (MK)
|c vastutusandmed (MK)
|n teaviku osa number (mitmeosaline videosalvestis) (K)
|p teaviku osa pealkiri (mitmeosalise videosalvestise sõltuv- e. individuaalpealkiri) (K)

Alamväljade järjekord : ahbc ; anphbc ; ahbnp

|b võib olla ka enne alamvälju |n ja |p (ISBD järgi täiendandmed märgitakse selle pealkirja järgi, mille juurde nad keeleliselt kuuluvad), aga **alati peale** alamvälja |h.

Teavik kataloogitakse põhiantmeallika järgi, milleks videote puhul on filmi algus- ja lõputiitrid. Kui teistes andmeallikates on põhipealkirjast erinevad pealkirjad, siis tuleks ka need kirjesse märkida kasutades välja 246 1# alamvälja i.

Kui teavik sisaldab filmide kogumit, siis teavikut kirjeldame kui seriaali ja 245 |a tuuakse seriaali põhipealkiri ja |c vastutusandmemetes esitatakse ainult terve seriaaliga seotud isikute nimed.

Seriaali osade pealkirjad tuua 505 väljale koos konkreetse seeria loomisega seotud põhitegijatega, 511-le märkida peaosade näitlejad.

NÄITED

245 00 |aKlass: elu pärast|h[Videosalvestis] /|coperaatorid Kristjan-Jaak Nuudi, Jarkko T. Laine ja Christian Johannes Kask ; stsenarist Margit Keerdo ; kaasstsenaristid Gerda Kordemets, Ilmar Raag, Lauri Lippmaa ; kunstnikud Mari-Ann Mardo, Tiiu-Ann Pello, Armin Kohlmann ; tunnuslaulu sõnade autor Peeter Volkonski ; helilooja Timo Steiner ; produtsent Gerda Kordemets
505 0# |a1DVD: 1. Meie, ellujäänud / režissöör Ilmar Raag. 2. Ma ei sure teie kiuste / režissöör Gerda Kordemets. 3. Kadunud laste varjud / režissöör Liina Paakspuu. 4. Mina ja nemad / režissöör Priit Valkna

Muudatused 18.11.2012

511 ## |aOsades: Triin Tenso (Kerli), Margus Prangel (Margus), Laine Mägi (õpetaja Laine), Paula Solvak (Thea), Erik Ruus (Väino), Joonas Paas (Toomas), Laura Peterson (Ingrid), Vallo Kirs (Kaspar)

Kui enne filmi pealkirja on videosalvestise põhiandmeallikas toodud sissejuhatav fraas kinostuudio kohta (näit. 20th Century Fox presents ...), siis need jäetakse kataloogimisel põhipealkirja eest ära.

Vastutusandmetes esitatakse ainult need tegijad, kes on otseselt seotud terve filmi loomisega (filmidel: režissöör, stsenarist, lavastaja, helilooja, produtsent, operaator; kunstnik; TV saated ja dok.filmid: saatejuht ja juhendaja), ülejäänute nimed lähevad kas väljale [508](#) või [511](#).

Vastutusandmetes esitatakse tegijanimi või tegevus nii nagu põhiandmeallikas on ära toodud, täiendkirjetes tuleb see kohandada videosalvestisele vastavaks normeeritud rolliks.

Vt. [Lisa Videosalvestise rollid](#)

Vt. ka [Vastutusandmed teavikute kataloogimisel](#)

RB kirjes märgitakse väljale 245 kuni 3 rööppealkirja esinemise järjekorras, ülejäänute kohta tehakse märkus väljal [500](#).

Välisvideote kataloogimisel märgitakse kirjesse kuni 2 rööppealkirja, soovi korral võib ülejäänute kohta teha märkuse väljal [500](#). Rööppealkirjade valikul eelistada enamtuntud võõrkeeli. Kui videol on ka eestikeelne pealkiri, siis võib selle tuua 245 |a alamväljal esimesele kohale.

NÄITED

245 00 |aSügisball|h[Videosalvestis] = |bAutumn ball = Ласнамяэский бал /|crežissöör ja stsenarist Veiko Õunpuu ; operaator Mart Taniel ; helilooja Ülo Krigul ; kunstnik Ain Nurmela ; produtsent Katrin Kissa

245 04 |aThe tramp forever.|nPart 2|h[Videosalvestis] :|b6 famous classics performed by Charlie Chaplin compiled with new music- and soundeffects

245 00 |aHunt Kriimsilma 9 ametit.|nII osa|h[Videosalvestis] :|bETV lastelavastus /|cautor ja režissöör Uno Leies ; kunstnik Helge Uuetoa

245 00 |aKreeka ja Rooma antiik|h[Videosalvestis] = |bThe classical world of Greece and Rome /|c[Studio Quart, Sandra Carter Productions, Quartet International ; tegevprodutsendid Nina Gerassimova, Sandra Carter, Harway Chertok]

Muudatud 18.11.2012

245 00 |a12 tooli. |nSeeriad 3-4 |h[Videosalvestis] = |b12 стульев. Серии |n3-4 / |cstsenaariumi autor ja režissöör M. Zahharov ; helilooja G. Gladkov

245 00 |aJäaaeg. |n2, |pSuur sula |h[Videosalvestis] : |b[joonisfilm] =Ice age. 2, The meltdown / |cproduced by Lori Forte ; directed by Carlos Saldanha ; screenplay by Peter Gaulke, Gerry Swallow, Jim Hecht ; music by John Powell

245 00 |aKülmataat |h[Videosalvestis] = |bМорозко / |crežissер Александр Роу ; сценарий: Михаил Вольпин, Николай Эрдман ; оператор Дмитрий Суренский ; композитор Николай Будашкин ; [художник Арсени Клопотовский]

245 00 |aKülaskäik Riigiarhiivi |h[Võrguteavik] : |b[enne uurimistöole asumist] / |carhiivi külastaja ja intervjuueerija Liivi Aarma ; filmis ja monteeris Egle Krull

246 TEISENDPEALKIRJAD (K)

[Sisukord](#)

Väljale 246 märgitakse

- rööppealkirjad
- pealkirja tuntuim osa
- mitmeosalise teose osa pealkiri
- põhipealkirja teisendid (numbrite või arvsõnaga algavad, akronüümid jms)
- rooma numbritega algavate pealkirjade puhul esitatakse teisendpealkirjana araabia numbritega algavad variandid
- araabia numbritega algavatest pealkirjadest teisendatakse sõnadega algavateks need, mida eeldatavalt sõnadega otsitakse

NB! Teisendpealkirja ei tehta aastarvuga algavatele pealkirjadele. Välja 246 korratakse vastavalt 2. indikaatori väärtuse kasvavale suurusele.

NB! Väljal 246 puudub skip ehk järjestamisel mittearvestatavate sümbolite ärajätmiseks vajalik indikaator. Skippi vajavatele pealkirjadele teha täiendkirje väljal [740](#). Inglisekeelsed artiklid **a** ja **the** eemaldatakse otsingul automaatselt, neile pealkirjadele välja [740](#) teha ei ole vaja. Vt. [Artiklite skippimine](#)

Alamväljade järjekord : ahbc ; anphbc ; ahbnpс
|b võib olla ka enne alamvälju |n ja |p (ISBD järgi täiendandmed märgitakse selle pealkirja järgi, mille juurde nad keeleliselt kuuluvad), aga **alati peale** alamvälja |h.

Muudatused 18.11.2012

I indikaator – märkuse ja täiendkirje olemasolu

1 tehakse märkus ja täiendkirje

II indikaator – pealkirja tüüp

andmed puuduvad, pole ükski järgnevaist (vajab alamvälja |i)
 0 osa pealkiri (245 |p), alternatiivpealkiri (245 |a) või pealkirja enamtuntud osa
 1 rööppealkiri (245 =|b)
 3 muu pealkiri (numbriga algavad jms)
 9 originaali pealkiri

Alamväljad

|a põhipealkiri (MK)
 |h laadi üldmäärang [Videosalvestis] [Võrguteavik]
 |b täiendandmed (MK) (kindlasti lisada juhul, kui ainult alamvälja |a kasutamisel tekib pealkirjade registrisse mitu sarnast pealkirja)
 |n osa number (K)
 |p osa pealkiri (K)
 |i kuvatav tekst (MK) - tuleb kasutada siis, kui ei ole tegemist ühegi 2. indikaatoriga määratletava pealkirjatüübiga
 |g erinev lisainformatsioon, originaalpealkirja puhul keel (MK)

NÄITED

245 00 |aPõhja-Eesti klint|h[Videosalvestis]

246 1# |iVideokasseti karbil pealkiri: |aPõhja-Eesti pankrannik|h[Videosalvestis]

245 00 |aJääaeg.|n2, |pSuur sula|h[Videosalvestis] :|b[joonisfilm] =Ice age.|n2, |pThe meltdown

246 10 |aSuur sula|h[Videosalvestis]

246 11 |aIce age.|n2, |pThe meltdown|h[Videosalvestis]

246 10 |aThe meltdown|h[Videosalvestis]

245 00 |aKarupoeg Puhh|h[Videosalvestis] ;|bKarupoeg Puhh läheb külla ; Karupoeg Puhh ja toimekas päev

246 13 |aKarupoeg Puhh läheb külla|h[Videosalvestis]

246 13 |aKarupoeg Puhh ja toimekas päev|h[Videosalvestis]

245 00 |a39 astet|h[Videosalvestis] :|b[põnevusfilm] = The 39 steps

246 11 |aThe thirty nine steps|h[Videosalvestis]

246 13 |aKolmkümmend üheksa astet|h[Videosalvestis]

245 00 |aKass Leopold|h[Videosalvestis] :|bjoonisfilmide kogumik

246 19|aКот Леопольд|h[Videosalvestis].|gEesti keeles

*Muudatused 18.11.2012***250 EDITSIOONIANDMED (MK)**[Sisukord](#)

ISBD 2. ala

Andmeallikas: kogu teavik.

Keel: nagu teavikus, kasutatakse standardlühendeid.

Kasutada araabia numbraid.

Indikaatorid

määratlemata

Alamväljad|a väljalaske- ja versiooniandmed (MK) **Rakendatavuse korral SE**→ **ISBD 2.1**|b väljalaske- ja versiooniandmetega seotud rööp- ja vastutusandmed (MK) → **ISBD 2.2****NÄITED**

250 ## |aSpecial ed.

250 ## |aWidescreen ed.

250 ## |a2-disc set

250 ## |aKordusvlj.

250 ## |aLaiekraan

250 ## |aParand. vlj.

260 ILMUMISANDMED (K)[Sisukord](#)

ISBD 4. ala

Andmeallikas: kogu teavik.

Keel: nagu teavikus, lühendeid ei kasutata.

Indikaatorid

määratlemata

Alamväljad|a ilmumis- või levitamiskoht (K) **SE** → **ISBD 4.1**|b tootja, levitaja (K) **SE** → **ISBD 4.2**|c ilmumisaasta või autoriõiguse aasta (K) **SE** → **ISBD 4.4****NÄITED**

260 ## |aTallinn :|bPolarfilm,|c1992-1995

260 ## |a[Tallinn] :|bSonatiin [levitaja],|c1999

260 ## |a[Berlin] :|bX-Verleih ;|aHamburg :|bWarner Home Video,|c2007

260 ## |a[Tallinn] :|bF-Seitse,|c[2005], c2002

008/Date Type = t 008/Date One = 2005 008/Date Two = 2002

Muudatused 18.11.2012

Ilmumiskoha identifitseerimiseks võib lisada riigi, osariigi, maakonna vms. nime. Nimi asetatakse ümarsulgudesse, kui see võetakse kehtestatud andmeallikast ning nurksulgudesse, kui see võetakse muust allikast. USA osariikide lühendid on vastavalt AACR2-le (näit Mass. = Massachusetts).

260 ## |a[Burbank (Calif.)] : |bWarner Home Video ; |a[Paris]
: |bMK2, |c2003

260 ## |a[Irvington (N.Y.)] : |bCriterion Collection, |c2002

260 ## |aCambridge (Mass.)

260 ## |aHaabneeme [Harjumaa]

260 ## |aValkla [Harjumaa] : |bRaamat-Film, |c2007

Teadaolevalt vale, parandatud või alternatiivse nimevariandi võib lisada nurksulgudes.

260 ## |aTallinn [p.o. Tartu]

260 ## |aKuresare [s.o. Kuressaare]

260 ## |aPesth [i.e. Budapest]

Eestikeelsetel teavikute kirjeldamisel kasutatakse eestikeelseid lühendeid (p.o., s.o., jt., jne.), erandina ilmumiskoha ja/või kirjastaja puudumisel kasutatakse alati ladinakeelseid lühendeid [S.l.] : [s.n.].

Võõrkeelsetel teavikutel kasutame ainult ladinakeelseid lühendeid ja venekeelsetel teavikutel on lühendid kirillitsas (и др. = jt. ; б. и. = ilma kirjastuseta ; б. м. = ilma kohata ; т. е. = see on).

Võimalusel vältida lühendite [S.l.] ja [s.n.] kasutamist, vaid **nurksulgudes** märkida **võimalik ja/või teadaolev**, kuid teavikus märkimata ilmumiskoht ja väljaandja. Kui täpset ilmumiskohta ei ole võimalik kindlaks teha, siis kasutada mõne suurema haldusüksuse, kas või riigi nime. Puuduliku ilmumisaaja puhul püüda määratleda kas kümnend [199-?] - 1990ndad või sajand [19--?] - millalgi 20. saj. Mitte kasutada [s.a.].

260 ## |a[Eesti? : |bs.n., |c199-?] *Väljal 008 on ilmumisaasta 199u*

260 ## |a[London : |bs.n., |c199-?]

260 ## |a[S.l. : |bs.n., |c2003?]

Kui teavikus ei ole märgitud ilmumis- või levitamiskohta, siis kataloogimisel näidatakse väljal 260|a koht nurksulgudes teaviku keeles.

260 ## |a[København] : |bGyldendal, |c1994

Võrguteaviku puhul võib märkida väljaandjaks asutuse, organistatsiooni või üksikisiku, kelle kodulehel teavik asub.

Muudatused 18.11.2012

Mõned võimalikud variandid võrguväljaande ilmumisandmete määramiseks:

- Üks kindel aastaarv, mis on võrguteavikus kirjas (näit. 1997)
- Copyright' aasta tähisega c. (näit. c1998)
- Mitu copyright'i aastat, siis võtame viimase aasta
- Aasta võetud page info andmetest (last updated) -> 1998?
- Ennustatav/Oletatav aasta, kui ei ole ühtegi aastaarvu võimalik tuvastada. (näit. 200-?)

300 FÜÜSILINE KIRJELDUS (K)

[Sisukord](#)

ISBD - 5. ala

Allikas: teavik tervikuna.

Keel: eesti. Võib kasutada lühendeid.

Välja võrguteaviku puhul ei kasutata.

Indikaatorid

määratlemata

Alamväljad

|a laadi erimäärang ja maht (K) **SE**

NB! Alamväli algab araabia numbriga

*Erimäärang on sõnaline väljendus alamväljalt **Spec Mat** (007/01)*

*Maht on esituse kestus alamväljalt **Run Time** (008/18-20)*

Kui esituse kestus pole täpne, võib märkida ka u. (umbes)

Aja märkimine: tundides, minutites, sekundites, näit. 1 t. 30 min. 20 s. Aega võib märkida ka nii nagu teavikus on toodud, s.t. ei tehta ümberarvestusi minutitest minutiteks ja tundideks.

|b täiendandmed (MK)

*Täiendandmed on sõnaline väljendus alamväljadelt: **Color** (007/03); **SoundSep** (007/05); **Conf Play** (007/08)*

|c mõõtmed (K) **NB!** Kohustuslik alamväli ainult RB kirjetes.

*Mõõtmed on seotud alamväljaga **Dimens** (007/07)*

|e irdlisa (MK) **NB!** Alamväli algab araabia numbriga. Kahe ja enama irdlisa märkimisel korratakse pluss märki, alamvälja tähist ei korrata.

- *igasugune teksti sisaldav irdlisa on **tekstilisa** (... lk. : ill. ; ... cm)*
- *teisel kandjal irdlisa(d) -> CD, CD-ROM, DVD-ROM (kestvus ... min.)*
- *selgelt väljenduva, kindla, oma nimetusega irdlisa, näit. poster (formaad ... cm), kaart (formaad ... cm), kleeps (formaad ... cm) jms kantakse kirjesse selle nimetusega*

Muudatused 18.11.2012

Aja märkimisel on kasutusel nii sõnalised (t., min. ja s.), kui parema ülevaatlikkuse huvides ka märgilised (',") lühendid.

Ülakomasid sisestades kasutada apostroofe, mitte jutumärke.

NÄITED

300 ## |a1 videokassett (30 min.) : |bvärv. ; |c1,27 cm

300 ## |a1 DVD (1 t. 7 min.) : |bvärv., must-valge ; |c12 cm + |e1 tekstilisa (9 lk. : ill.)

300 ## |a2 DVD-d (u. 45 min.) : |bvärv., mono, stereo ; |c12 cm + |e1 kleeps (5 x 6 cm) + 1 CD (10 min.) + 2 CD-ROM-i (1 t. 50 min.)

300 ## |a1 Blu-ray...

Kahepoolne DVD

300 ## |a1 DVD ...

500 ## |a Dual disc (DVD/DVD)

310 JOOKSEV ILMUMISSAGEDUS (MK)[Sisukord](#)

Välju 310, 321, 362 tuleb kasutada jätkväljaannete puhul. MARKER/BIB LVL = s – jadaväljaanne. Jadaväljaande ISSN tuuakse väljale 022, erinevad väljaandjad märkuste väljale 550, muutunud pealkirjad väljale 580.

Indikaatorid

Määratlemata

Alamväljad

|a jooksev ilmumissagedus (MK)

|b viimase ilmumisperioodi algus (täidetud 321) (MK) (*kasutatakse ainult siis, kui täidetakse ka väli 321*)

NÄITED

310 ## |aEbaregulaarne

321 VARASEM ILMUMISSAGEDUS (MK)[Sisukord](#)

Märgitakse varasem(ad) ilmumissagedus(ed) kui jooksev ilmumissagedus on toodud väljal 310.

Välja võib korrata kuni 3 korda pöördkronoloogilises järjestuses.

Indikaatorid

Määratlemata

Alamväljad

|a varasem ilmumissagedus (MK)

|b varasema ilmumissageduse daatumid (MK)

Muudatused 18.11.2012

NÄITED

321 ## |a4 korda aastas, |b1995-2001

321 ## |a2 korda aastas, |b1993-1994

362 ILMUMISDAATUM JA/VÕI AASTAKÄIGU MÄÄRANG (MK)

[Sisukord](#)

Vajalik ainult juhul, kui numeratsioon ei alga nr. 1-st vaid jätkub uue nime all eelmise pealkirja numeratsioon.

I indikaator

0 vormitud kujul

1 vormimata kujul (vaba tekst)

II indikaator

Määratlemata

Alamväljad

|a ilmumisdaatumid ja/või aastakäigu määrang (MK)

NÄITED

362 1# |aIlmub alates oktoobrist 1990

362 0# |a2006/2007 (2007) – 2007/2008 (2008)

440 SEERIAANDMED (K)

[Sisukord](#)

ISBD 6. ala

Andmeallikas: kogu teavik.

Keel: nagu teavikus. Kasutatakse ainult araabia numbreid.

I indikaator

määratlemata

II indikaator

0-9 järjestamisel mittearvestatavate sümbolite arv

Alamväljad

|a pealkiri (MK)

|n osa number (K)

|p osa pealkiri (K)

|x ISSN (MK)

|v seeriasisene järjenumbr (MK)

Muudatused 18.11.2012

NÄITED

440 #0 |aEesti nukufilmid ;|v1

440 #0 |aDuke basketball video series

440 #0 |aNational Geographic video

490 SEERIAANDMED (K)[Sisukord](#)

ISBD 6. ala

Andmeallikas:kogu teavik.

Keel: nagu teavikus. Kasutatakse ainult araabia numbreid.

Vajadusel tehakse seeria täiendkirje väljal [830](#).

Kasutatakse:

- tüüppealkirjaga seeriatega puhul koos seeria vastutusandmetega, väljale 830 märgitakse seeria ühtluspealkiri
- kui lisaks seeria põhipealkirjale on teavikus toodud seeria rööppealkiri, siis 490 sisaldab mõlemaid pealkirju (korrates alamvälja |a), väljale 830 märgitakse seeria ühtluspealkiri, mis vastab seeria koondkirje väljale 245 |a või 130 |a
- all- ja põhiseeria topeltnumeratsiooni korral (siis korratakse 490 alamvälju |a ja |v) või alternatiivse numeratsiooni korral, mis eraldatakse võrdusmärgiga, kordamata alamvälja |v

I indikaator

0 ei ole seotud 8XX väljaga

1 seeria on seotud väljaga 8XX

II indikaator

määratlemata

Alamväljad

|a seeriaandmed (pealkiri/pealkirjad, rööppealkiri, alapealkiri, täiendandmed, vastutusandmed, osa/köite numbrid ja pealkirjad) (K)

→ **ISBD 6.1 – 6.4**

|x ISSN (MK) → **ISBD 6.5**

|v seeria järjenumbr (K) → **ISBD 6.6**

|3 materjali täpsustus (MK)

NÄITED

490 1# |aEesti shaping

830 #0 |aEesti shaping (videosalvestis)

490 1# |aKunstimaailma meistriteosed =|aThe Hermitage : Museum of St. Petersburg ;|v8. osa

830 #0 |aKunstimaailma meistriteosed ;|v8. osa

Muudatused 18.11.2012

MÄRKUSEVÄLJAD[Sisukord](#)

ISBD 7. ala

Andmeallikas: mistahes allikas ; keel: eesti.

Lühendid on lubatud, v.a. rahvusteaviku kataloogimisel (sh. *Estonica*).

NB! Juhendi näidetes märkuste ja lingiväljade alamväljal |w toodud bibkirje number on alati E-kataloogi ESTER Tallinna baasi number. E-kataloogi ESTER Tartu baasis lingiväljade alamväljale |w bibkirje numbreid ei märgita.

500 ÜLDMÄRKUSED (K)[Sisukord](#)

Mitte kasutada üldmärkuse väljal neid märkusi, mida saab panna spetsiaalsetele märkuste väljadele.

Indikaatorid

määratlemata

Alamväljad

|a märkuse tekst (MK)

Üldmärkused võib kirjutada kõik üksteise järel, eraldades märkused alavahemärgiga (. -) või välja korrates.

Üldmärkusteks võivad olla märkused:

- *Pealkirja kohta, näit. pealkirja erinevused filmi algus- ja lõputiitrites ning karbil*
- *Filmi loomisega seotud isikud/kollektiivid, keda ei ole otstarbekas esitada väljadel 245, 508 ja 511*
- *Filmi tegijate kohta, näit. nimed on kirjutatud valesti*
- *Filmiga seotud daatumite kohta, näit. kinofilmil esilinastuse aeg*
- *Lühendite, akronüümide avamine, näit. ACCU = Access to Cultural Heritage: Policies of Presentation and Use*
- *Täiendavad andmed videosalvestise kohta, näit. Amatöörvideo*
- *Eelkirje, ISBN registrikirje märkused, näit. EELKIRJE, VIDEO ilmub... ISBN registrikirje*
- *ja kõik muud märkused, mis ühegi ülaltoodud märkusetüübiga ei kattu, kuid on vajalikud kirjes esitada*

NÄITED

500 ## |aKasseti ümbrisel osatäitjate nimed ekslikult: Eva Malmsten p.o. Eva Meil (kodanikunimega Eva Malmsten) ; Renate Karhu p.o. Renate Karter

500 ## |aFilmi valmimisaasta ekslikult 1979, p.o. 1978

500 ## |aJärg videokursusele: Eesti rahvakalendri tähtpäevi

Muudatused 18.11.2012

500 ## |aKomplekti kuuluvad 9 videokassetti ja 1 metoodikajuhend.
Metoodikajuhendi autor Toomas Jürgenstein

500 ## |aMaailma esimene setokeelne film

500 ## |aIlmunud kahe erineva karbikujundusega

500 ## |aJärg filmile "Muumia"

500 ## |aKassetiümbrisel ISBN märkimata

500 ## |aLõputiitrites ka: käsikiri: Erkki Tammiksaar, Heini Drui, Kaido Leesme, Jüri Karemäe

500 ## |aSõna "love" on kassetiümbrisel esitatud südamekujulise sümbolina

500 ## |aVideolõigud kiiremas ja aeglasemas versioonis

500 ## |aFilm põhineb E. B. White lasteraamatu "Charlotte koob võrku" ainetel

500 ## |a12 seeriat (2 seeriat iga DVD kummalgi poolel, 1 seeria kestus u. 1 t 10 min.)

500 ## |aAge Hirve "Tuul" on esitatud doktoriprojektina

500 ## |aEsilinastus 1998. aastal

500 ## |aKirjeldatud ümbrise järgi

Võrguteavik

Märkus peakirja ja kirjeldamise aja kohta.

500 ## |aPealkiri võetud algustiitritest (kirjeldatud 24.11.2010)

502 VÄITEKIRJA MÄRKUS (K)

[Sisukord](#)

Seotud Millenniumi püsipikkusvälja kirjeliigi koodiga y – üliõpilastööd. Märkus teadustöö iseloomu, kraadi ja ajamäärangu kohta. Märkuse keel eesti keel.

Märkused, mis kajastavad kataloogitava teaviku suhet või seost autori varasemate teadustöödega lisatakse üldmärkuse väljale [500](#).

Indikaatorid

määratlemata

Alamväljad

|a märkuse tekst (MK)

NÄITED

502 ## |aDokoritöö: Tartu Ülikool, 2005

Muudatused 18.11.2012

Kui ei ole võimalik määratleda, millise kraadiga tegu, siis kasutada **Väitekiri:** või **Dissertatsioon:**

Ülikooli nimi Eesti ülikoolide puhul eesti keeles, välisülikoolide nimed teaviku keeles.

505 SISU MÄRKUS (K)

[Sisukord](#)

Kasutatakse, kui soovitakse avada teaviku sisu.

I indikaator kuvateksti genereerimise määrang

0 sisukord

8 videote puhul ei kasuta.

II indikaator sisukorra tasand

põhisisukord → kogu sisukorra märkus alamväljal |a

0 laiendatud sisukord → koos alamväljadega |t ja |r

Alamväljad

|a sisu märkus (MK) **NB!** Sõna "Sisu" mitte kirjutada alamvälja ette

|r vastutusandmed (K)

|t pealkiri (K)

|g fraasikatkestaja (K) – (aastaarvud, osa, köite jm numbrid)

Kui kirjesse märgitakse ka vastutusandmed, siis eraldatakse sisuosad punktiga, muudel juhtudel kasutada semikoolonit.

Pealkirjale järgnevaid kirjemärke ja kirjavahemärke alamväljaga |g eraldada ei ole vaja.

Väljal **505** toodud pealkirja artikli skippimiseks kasutame välja [740](#).

Inglisekeelsed artiklid **a** ja **the** eemaldatakse otsingul automaatselt, välja 740 teha ei ole vaja.

NÄITED

245 04 |aPeetrikese unenägu ... |h[Videosalvestis] /|cTallinnfilm ; stsenarist ja režissöör E. Tuganov

505 0# |aPeetrikese unenägu / operaator A. Beekman ; kunstnik R. Raamat ; helilooja B. Körver. Ahvipoeg Fips / operaator A. Nuut ; kunstnik H. Käo ; helilooja Ü. Vinter. Kurepoeg / stsenarist V. Pant ; operaator A. Nuut ; kunstnik H. Käo ; helilooja A. Pärt. Giufa / operaator T. Talivee ; kunstnik T. Linzbach ; helilooja K. Sink. Kaupmees ja ahvid / operaator T. Talivee ; kunstnik T. Linzbach ; helilooja K. Sink

245 04 |aThe true heart towards the world |h[Videosalvestis]

505 0# |aPopee (63 min.) ; The gate of truth (105 min.) ; Mad minutes (106 min.) ; Capitalist manifesto (171 min.) ; Pap, daddy, father (87 min.) ; Patriot game (90 min.)

Muudatused 18.11.2012

245 00 |aVanad ja kobedad. |n5.-8. seeria |h[Videosalvestis]

505 00 |g5. osa: |tSviit ; |g6.osa: |tKuulutus ; |g7. osa: |tSaun ; |g8. osa: |tKole lugu

245 00 |aNoor pensionär |h[Videosalvestis]

505 0# |aSisaldab ka: Audiokommentaar mängufilmile ; Noor pensionär (tummfilm) (24 min.) ; Osatäitjate ja režissööri biograafiad

505 0# |aSisaldab ka: 1. Marcello Mastroianni : the discreet charm of normality ; 2. "Behind the scenes" ; 3. Umbrella Trailers

506 KASUTUSPIIRANGU MÄRKUS (K)

[Sisukord](#)

Indikaatorid

määratlemata

Alamväljad

|a märkuse tekst (MK)

NÄITED

506 ## |aSobib alates 12. eluaastast

506 ## |aSoovitav 14. eluaastast

506 ## |aAlla 18. eluaasta ei soovitata

508 LOOJATE JA TOOTJATE MÄRKUS (K)

[Sisukord](#)

Väljale märgitakse teised filmi loomise eest vastutavad tegijad (nii üksikisikud kui kollektiivautorid), kellel on olnud filmi valmimisel osaline roll. Siia ei märgita tehnilist ja abistavad rolli kandnud tegijaid. Erinevate tegijarühmade vahele pannakse semikoolon ning nime ette kirjutatakse roll. Kui ühes rollis on palju tegijaid, siis välisvideote puhul kehtib nn. kolme reegel, mille järgi võetakse kolm esimest ning ülejäänud jäävad kirjesse märkimata. See reegel ei kehti RB puhul.

Vt. [Lisa Videosalvestise rollid](#)

Indikaatorid

määratlemata

Alamväljad

|a märkuse tekst (MK)

NÄITED

245 00 |aViimne reliikvia |h[Videosalvestis] /|cstsenarist A. Valton ; režissöör G. Kromanov; operaator J. Garshnek ; heliloojad U. ja T. Naissoo ; filmi direktor Raimund Feldt

Muudatused 18.11.2012

260 ## |aTallinn : |bTallinnfilm, |c1998

508 ## |aLaulutekstit: Paul-Erik Rummo ; dirigent Eri Klas ; helioperaator Roman Sabsay ; toimetaja L. Meri ; filmi direktor Raimund Feldt

245 00 |aГражданин - основа государства |h[Videosalvestis] / |cавтор и продюсер Рейн Хансон ; режиссура и монтаж: Тамбет Тасуя, Марко Пийрсоо ; камера: Прийт Мурусалу ; композитор Олав Эхала

508 ## |aЗвукорежиссер Прийт Куульберг
700 1# |aKuulberg, Priit, |d1955-, |ehelirežissöör

Kui väljal 700 kasutatakse transkribeeritud nimede norme, siis on märkus vene keeles ja 508 kirjutatakse tegijanime nii nagu oli see toodud videosalvestisel

511 OSALEJATE JA ESITAJATE MÄRKUS (K)

[Sisukord](#)

Vt. [Lisa Videosalvestise rollid](#)

Kui ühes rollis on palju tegijaid, siis välisvideote puhul kehtib nn. kolme reegel, mille järgi võetakse kolm esimest ning ülejäänud jäävad kirjesse märkimata. See reegel ei kehti RB puhul.

I indikaator

0 kuvateksti ei genereerita

II indikaator

määratlemata

Alamväljad

|a sisu märkus (MK)

NÄITED

511 0# |aOsatäitjad: Maarja Jakobson (Helina), Rain Tolk (Mati), Taavi Eelmaa (Eduard), Mirtel Pohla, Juhan Ulfsak

511 0# |aDubleerijad: Toomas Tross, Egon Nuter, Guido Kangur

511 0# |aOsalejad: politsei juhtivinspektor Vilve Mill, kriminaalhooldusosakonna juhataja Kersti Kask, kriminaalhooldaja Julia Tiido, kohtunik Katre Poljakov

511 0# |aEsitaja Peeter Tooma

245 00 |aEesti aja lood. |nV-VIII |h[Videosalvestis]

511 0# |aOsalejad: Mati Graf, Hannes Walter, Reigo Rosenthal, Meelis Kivi, Talis Pumpurinš, Endel Püüa, Küлло Arjakas, Jaak Valge

Muudatused 18.11.2012

Kui väljal 700 kasutatakse transkribeeritud nimede norme, siis on märkus vene keeles ja väljal 511 kirjutatakse tegijanimi nii nagu see on toodud videosalvestisel.

245 00 |aKülmataat|h[Videosalvestis] =|bМорозко /|срежиссер Александр Роу ; сценарий: Михаил Вольпин, Николай Эрдман ; оператор Дмитрий Суренский ; композитор Николай Будашкин ; [художник Арсени Клопотовский]

511 0# |aИсполнители: Александр Хвыля, Наталья Седых, Эдуард Изотов

700 1# |aHvõlja, Aleksandr,|dd1905-1976,|eosatäitja

700 1# |aSedõhh, Natalja,|d1948-,|eosatäitja

700 1# |aIzotov, Eduard,|eosatäitja

516 MÄRKUS ELEKTROONILISE TEAVIKU TÜÜBI

КОМТА (K)

[Sisukord](#)

Vastab väljale 006/09 faili tüüp – on selle sõnaline väljendus.

Teaviku tüübi märkusega väljendatakse teaviku täpset olemust, võib kasutada ka erinevates formaatides kättesaadavuse kirjeldamiseks. Siia saab lisada faili mahu baitides ja PDF ning doc vormingu puhul leheküljed.

I indikaator

faili tüüp
8 kuvamisteksti ei genereerita

II indikaator

määratlemata

Alamväljad

|a sisu märkus (MK)

NÄITED

516 ## |aVideoklipp mpeg4-vormingus (11,5 MB, 3 min, 50 s.)

518 SALVESTAMISE AJA JA KOHA MÄRKUS (K)

[Sisukord](#)

Indikaatorid

määratlemata

Alamväljad

|a märkuse tekst (MK)

*Muudatud 18.11.2012***NÄITED**

518 ## |aFilm on valminud 1970. a.

518 ## |aLavastus on valminud 1988. a. Eesti Televisioonis

245 00 |aAedniku aasta 2007|h[Videosalvestis] :|bHeino Kiik 80!

518 ## |aSalvestatud 08. 01. 2007-23. 09. 2007

245 00 |aMonty Python's Flying circus|h[Videosalvestis]

518 ## |aSalvestatud 1.- hooajast (Disc 1: teles 30/08/69-05/11/69, kokku 1-7 episoodi ; Disc 2: 25/11/69-04/01/70, kokku 8-13 episoodi)

518 ## |aNukufilmid aastatest 1993, 1997 ja 2000

518 ## |a Videoklipp valmis juunis 2007

520 KOKKUVÖTTE, ANNOTATSIOONI MÄRKUS (K)[Sisukord](#)

Sisu kokkuvõtte või annotatsioon märkida kirjesse vaid sel juhul, kui põhiandmeväljadelt ei selgu videosalvestise sisu.

Indikaatorid

määratlemata

Alamväljad

|a märkuse tekst (MK)

|b märkuse teksti laiendus (MK)

NÄITED

520 ## |aFilm Saksa ajalehest "Die Zeit"

520 ## |aFilm 5 Hollandi kunstniku loomeprotsessist: maalikunstnik Amando, skulptor Carel Visser, koreograaf Hans van Maanen, dirigent Reinbert de Leeuw, poetess Ada Gerhardt

520 ## |aEesti, Läti ja Leedu ajaloost ja sidemetest Saksamaaga.

520 ## |aIntervjuu peaminister M. Laariga metsavendade saatusest Eestis

520 ## |aDokumentaalfilm, mis tutvustab turismi võimalusi looduslikult kaunites kohtades Aafrikas

520 ## |aÜlevaade 1993. aasta oktoobris Tallinna

Tarbekunstimuseumis ülesseatud Jaak Soansi installatsioonist

520 ## |aAnnely Peebo ja Marko Matvere esitavad Raimond Valgre Muinaslugu muusikas, 24 lühimuinasjuttu Eestist, dokumentaalfilm "Kuidas tehti Eurovisiooni", tantsutrupp Runo

Muudatused 18.11.2012

525 KAASANDE VÕI LISA MÄRKUS (K)[Sisukord](#)

Märkus tehakse põhiväljaandele (ird)lisa kohta. Kui lisa kataloogitakse koos põhiväljaandega ja lisa(de)le või komplekti eri osadele ei tehta eraldi kirjet, kuid soovitakse lisa pealkiri otsitavaks teha, võib sellele teha täiendkirje väljal [740](#).

Iseseisva kirje saanud lisade puhul seotakse see põhiväljaande kirjega välja [770](#) kaudu (sel juhul 740 ei kasutata). Nõutav vastastikune seos kirjete vahel.

Indikaatorid

määratlemata

Alamväljad

|a märkuse tekst (MK)

NÄITED*Ei ole lisakirjet, märkus irdlisale:*

245 00 |aXXV laulupidu. |nI kontsert |h[Videosalvestis]

300 ## |a1 DVD (3 t. 15 min.) : |bvärv. ; |c12 cm + |e1 tekstilisa (6 lk.)

525 ## |aLisa: Rongkäigu kokkuvõte. - Osalejate nimekiri

Videosalvestis on eraldi lisa ajakirjale, ajakirja number ja DVD ilmuvad koos. DVD seotakse ajakirja kirjega „740 ... Lisad“ kaudu

245 00 |aSeal, kus lõpeb luule |h[Videosalvestis] ...

300 ## |a1 DVD (1 t. 54 min.) : |bvärv. ; |c12 cm

525 ## |aLisa ajakirjale: Teater. Muusika. Kino (2009, nr. 12)

740 0# |aTeater. Muusika. Kino. Lisad

Jätkväljaanne videona, põhiväljaanne on trükiajakiri

245 00 |aNoortekorvpalli hooaeg ... |h[Videosalvestis] / |c[AS Kalev Meedia]

525 ## |aLisa ajakirjale: Basket 2007, nr. 18 ja 2008, nr. 8

740 0# |aBasket (ajakiri). Lisad

772 1# |tBasket (ajakiri). |g2006-2009. |x1736-7352. |wb21179268

530 TÄIENDAVA KANDJA MÄRKUS (K)[Sisukord](#)Seotud väljadega [776](#) ja [856](#).**Indikaatorid**

määratlemata

Alamväljad

|a märkuse tekst (MK)

Muudatused 18.11.2012

NÄITED

245 00 |aKõige suurem sõber. |nOsad 1-5

300 ## |a1 DVD

530 ## |aIlmunud ka videokassetil

776 1# |tKõige suurem sõber. Osad 1-5|c(VHS)|wb22415415

245 00 |aKõige suurem sõber. |nOsad 1-5

300 ## |a1 videokassett

530 ## |aIlmunud ka DVD-l

776 1# |tKõige suurem sõber. Osad 1-5|c(DVD)|wb22369028

530 ## |aIlmunud ka trükisena ja helikassetina

776 1# |tДень рождения|wb14227204

776 1# |tДень рождения|c(helikassett)|wb14136089

245 00 |aRiikliku iseseisvuse taastamine parlamentaarsel teel aastatel 1990-1992|h[Videosalvestis] :|brahvusvaheline ajalookonverents 21.-22. august 2008

530 ## |aEttekannete tekstid ilmunud ka trükisena

776 1# |tRiikliku iseseisvuse taastamine parlamentaarsel teel aastatel 1990-1992. |z9789949185030|wb24890133

Näide E-kataloogi ESTER Tartu baasis

245 00 |aA ja O. |n1-12 osa|h[Videosalvestis] :|bkeeleõpetuslik seriaal

530 ## |aSaate tekstimaterjalid ilmunud ka võrguteavikuna

856 40 |uhttp://www.fseitse.ee/keel|zTÄISTEKST

538 SÜSTEEMINÕUETE JA JUURDEPÄÄSU MÄRKUS (K) [Sisukord](#)

Välja täitmine peamiselt eripärase **riist-** või **tarkvara** esiletoomiseks, taasesituse vahendite valikuks vajalikud formaadid ja füüsilise kirjelduse andmed.

Kui kandja vormingu lühend ei ole toodud väljal [300](#) (näit. VHS), siis lisatakse see väljale [538](#).

Indikaatorid

määratlemata

Alamväljad

|a märkuse tekst (MK)

NÄITED

538 ## |aSüsteeminõuded: RealPlayer või mõni muu mpg lugeja, helikaart

538 ## |aSüsteeminõuded: Windows Media Player

Muudatused 18.11.2012

538 ## |aSüsteeminõuded: DVD-Player
 538 ## |aSüsteeminõuded: Windows Media Player või mõni muu mpg videofaile lugev programm, helikaart

538 ## |aSüsteeminõuded: VHS, PAL
 538 ## |aSüsteeminõuded: PAL; region 2, 5
 538 ## |aSüsteeminõuded: PAL; region 2; formaat 2.35:1; Dolby Digital 5.1 heliriba

538 ## |aSüsteeminõuded: PAL; region 2; formaat 2.35:1; 2.0 stereo
 538 ## |aSüsteeminõuded: NTSC; region 1
 538 ## |aSüsteeminõuded: SECAM; region 1
 538 ## |aSüsteeminõuded: Dolby Digital 2.0 heliriba, PCM stereo; kuvasuhe 16:9

538 ## |aSüsteeminõuded: PAL; region 0; formaat 1:1.85; stereo heli
 245 00 |aMalev|h[Videosalvestis]

546 KEELEMÄRKUS (K)

[Sisukord](#)

Seotud keelekoodidega väljal [041](#).

Indikaatorid
 määratlemata

Alamväljad
 |a märkuse tekst (MK)

NÄITED

- 546 ## |aFilm on inglise keeles eestikeelsete subtiitritega
 546 ## |aFilm on eesti keeles, subtiitrid inglise, vene, prantsuse ja itaalia keeles
 546 ## |aFilm inglise keeles, lisa brošüür inglise ja jaapani keeles
 546 ## |aSubtiitrid Euroopa Liidu ametlikes keeltes
 546 ## |aFilm kas inglise, hiina või hispaania keeles
 546 ## |aLoeng inglise keeles, algustiitrid eesti keeles
 546 ## |aOriginaal eesti keeles. - Kõne dubleeritud vene ja inglise keelde. - Subtiitrid eesti, vene ja inglise keeles
 546 ## |aDiktoritekst inglise keeles, intervjuud taani ja prantsuse keeles. - Subtiitrid inglise keeles
 546 ## |aFilmid saksa ja inglise keeles, subtiitrid vaegkuuljatele saksa ja inglise keeles
 546 ## |aTummfilm vahetiitritega inglise, prantsuse ja hispaania keeles. 008/KEEL = eng
 546 ## |aOriginaal eesti keeles. - Subtiitrid eesti ja inglise keeles
 546 ## |aEesti keeles, subtiitrid eesti keeles

Muudatused 18.11.2012

245 00 |aBuratino tegutseb jälle.|n2 osa|h[Videosalvestis]
546 ## |aFilm inglise, ungari või poola keeles. - Subtiitrid hollandi,
inglise või prantsuse keeles

245 00 |aOpen doors

546 ## |aFilm inglise keeles, sissejuhatus ka viipekeeles

580 LINGITUD KIRJE MÄRKUS (K)

[Sisukord](#)

Tehakse lisa kirjesse põhiväljaande kohta. Seotud väljadega [772](#) ja [787](#)
Nõutav vastastikune seos kirjete vahel.

Indikaatorid

määratlemata

Alamväljad

|a märkuse tekst (MK)

NÄITED

Otsesed seosed põhi- ja lisaväljaannete vahel

(525+770 <-> 580+772)

Põhiväljaande kirjesse tehakse märkus lisa kohta väljale 525, lisa kirjesse põhiväljaande kohta aga väljale 580.

Näide E-kataloogi ESTER Tartu baasis

Lisaväljaandekirje, mis on video

245 00 |aVor uns die Sintflut|h[Videosalvestis]

580 ## |aLisa ajakirjale: Der Spiegel (2008, nr. 21)

740 4# |aDer Spiegel. Lisad

772 1# |tSpiegel|x0038-7452|wb10319621

Põhiväljaande kirje, mis on ajakiri

245 04 |aDer Spiegel :|bdas deutsche Nachrichten-Magazin

525 ## |aLisa: 2008, N21 kaasandena DVD: "Vor uns die Sintflut"

770 1# |tSpiegel|x0038-7452|wb10319621

Kaudne seos põhi- ja lisaväljaannete vahel

(525+787 <-> 580+787)

Lisaväljaande kirje, mis on video

245 00 |aLilya 4-ever|h[Videosalvestis]

580 ## |aTäiendav materjal raamatu "Inimkaubanduse ennetamine :
metodoloogia tööks noortega" juurde

787 1# |aPajumets, Marion. |tInimkaubanduse ennetamine : metodoloogia
tööks noortega. |z9949132800|wb20762483

Muudatused 18.11.2012

Põhiväljaande kirje, mis on raamat
 245 10 |aInimkaubanduse ennetamine :|bmetodoloogia tööks noortega
 //c[Marion Pajumets, Tiiu Laan ; eessõna: Thomas Lothar Weiss]
 525 ## |aRaamatu juurde kuulub videosalvestis "Lilya 4-ever"
 787 1# |tLilya 4-ever|c(VHS)|wb21129423

586 AUTASUMÄRKUS (K)

[Sisukord](#)

NB! Autasumärguse asemel või sellele lisaks on soovitatav teha täiendkirje väljal [740](#).

Indikaatorid
 määratlemata

Alamväljad
 |a märkuse tekst (MK)

NÄITED

586 ## |a1957. a. võitnud 7 Oscarit, s.h. parima filmi oma

245 00 |aSügisball

586 ## |aThessaloniki rahvusvahelise filmifestivali (Kreeka) parima režissööri auhind, 2007. - Bratislava rahvusvahelise filmifestivali (Slovakkia) parima režissööri auhind, 2007

740 0# |aAuhind:Thessaloniki rahvusvahelise filmifestivali (Kreeka) parima režissööri auhind, 2007

740 0# |aAuhind: Bratislava rahvusvahelise filmifestivali (Slovakkia) parima režissööri auhind, 2007

600 MÄRKSÕNA – ISIKUNIMI
(tema kohta, personaalia) (K)[Sisukord](#)**I indikaator**

- 0 märksõna esimeseks elemendiks eesnimi
- 1 märksõna esimeseks elemendiks perekonnanimi
- 3 märksõna esimeseks elemendiks suguvõsanimi

II indikaator

- 4 märksõna allikas määratlemata

Alamväljad

- |a isikunimi (MK)
- |b numeratsioon (MK)
- |c nimega seotud tiitlid ja muud sõnad (K)
- |d daatumid (MK)

Muudatused 18.11.2012

- |n teose osa number (K)
- |p teose osa pealkiri (K)
- |t teose pealkiri (MK)

NÄITED*Personaalia*

- 600 14 |aKorjus, Miliza, |d1908-1980
- 600 14 |aJärvet, Jüri, |cvanem, |d1919-1995
- 600 34 |aTšoson, |cKorea dünastia, |d1392-1910
- 600 04 |aPeeter |bI, |cVene tsaar ja keiser, |d1672-1725

Teose kohta

- 600 14 |aHofman, E.T.A. |tNutcracker and the mouseking
- 600 14 |aHaas, Wolf, |d1960-. |tKomm, süßer Tod
- 600 14 |aTormis, Veljo, |d1930-. |tNaistelaulud

610 MÄRKSÕNA – KOLLEKTIIVI NIMI (selle kohta) (K)[Sisukord](#)**I indikaator**

- 1 märksõna esimeseks elemendiks võimupiirkonna nimi
- 2 märksõna esimeseks elemendiks nimi pärijärjestuses

II indikaator

- 4 allikas määratlemata

Alamväljad

- |a kollektiivi nimi või võimupiirkonna nimi (MK)
- |b allüksuse või asutuse konverentsi nimi (K)
- |c asutuse konverentsi toimumise koht (MK)
- |d asutuse konverentsi toimumise aeg (K)
- |n asutuse konverentsi järjenumbr (K)

NÄITED

- 610 24 |aEesti Riiklik Sümfooniaorkester
- 610 24 |aLouvre (kunstimuuseum, Pariis)

611 MÄRKSÕNA – AJUTISE KOLLEKTIIVI NIMI (selle kohta) (K)[Sisukord](#)**I indikaator**

- 2 märksõna esimeseks elemendiks nimi pärijärjestuses

II indikaator

- allikas määratlemata

Muudatused 18.11.2012

Alamväljad

- |a ajutise kollektiivi nimi (MK)
- |c toimumiskoht (MK)
- |d toimumisaeg (MK)
- |e allüksus (K)
- |n järjenumbr (K)

NÄITED

- 611 24 |aEurovisiooni lauluvõistlus|d(2002 : |cTallinn)
 611 24 |aScripta manent, rahvusvaheline köitekunsti- ja kalligraafianäitus|n(2 : |d2000 : |cTallinn)
 611 24 |aKlaaspärlimäng, muusikafestival

630 MÄRKSÕNA – ANONÜUMSE (AUTORITA) TEOSE

ÜHTLUSPEALKIRI (selle kohta) (K)

[Sisukord](#)**I indikaator**

0-9 järjestamisel mitteamvestatavate sümbolite arv

II indikaator

4 allikas määratlemata

Alamväljad

- |a ühtluspealkiri (MK)
- |n teose osa number (K)
- |p teose osa pealkiri (K)
- |d lepingu allakirjutamise aeg (K)
- |l teose keel – *kasutada juhul, kui kirjeldatav teavik räägib mingist konkreetsest väljaandest või tõlkest mingisse keelde* (MK)

NÄITED

- 630 04 |aBhagavadgita
 245 00 |aMahabharat|h[Videosalvestis]
- 630 04 |aSpiegel (ajakiri)
 245 04 |aDer Spiegel - 60 Jahre Zeitgeschichte|h[Videosalvestis]
- 630 04 |aTop Gear (telesaade)
 245 00 |aTop Gear parimad palad|h[Videosalvestis]

TEISED 6XX VÄLJAD[Sisukord](#)Vt. [Liigitamine ja märksõnastamine ESTERis](#)

Muudatused 18.11.2012

700 TÄIENDKIRJE – ISIKUNIMI (K)[Sisukord](#)

Väljale 700 märgitakse kõik isikud, kelle nimed esinevad kirjes vastutusandmetena. Seotud väljadega [245](#), [505](#), [508](#), [511](#). Ka [500](#), kui seal on märkus filmiga seotud isiku kohta (näiteks kirjanik, kelle raamat on ekraniseeritud).

Kontrollida nimepealdisi registrist. Võimalusel kasutada normitud nimekuju. Iga roll eraldi realt.

Välisvideote puhul, mille vastutusandmed tiitrites või karbil on kirillitsas, esitada väljad 245|c, 508, 511 vene keeles, 700 transkribeerida eesti tähestikku vene-eesti isikunimede transkribeerimise reeglite järgi. Isikunimede transkribeerimine ei kehti RB kirjete puhul.

I indikaator

- 0 pealdise esimeseks elemendiks eesnimi
- 1 pealdise esimeseks elemendiks perekonnanimi

II indikaator

- # määratlemata (*mitteanalüütiline täiendkirje või andmed puuduvad*)
- 2 analüütiline täiendkirje (*tegija ei ole seotud terve videoga vaid mingi osaga teosest, nimele ja nimega kaasaskäivaile eludaatumeile järgneb alati pealkiri alamväljal |t*)

Alamväljad

- |a isiku nimi (MK)
- |b numeratsioon (MK)
- |c nimega seotud tiitlid ja muud sõnad (K)
- |d daatumid (MK)
- |e tegija funktsioon e. rollinimetus (K) **Kasuta** [Rollid täiendkirjetes](#)
- |t teose pealkiri (MK)
- |n teose osa number (K)
- |p teose osa pealkiri (K)

NÄITED

700 1# |aKromanov, Grigori,|d1926-1984,|erežissöör

700 1# |aJakobi, Peeter,|d1940-,|eosatäitja

700 1# |aSaar, Veera,|d1912-2004.|tUkuaru

700 1# |aJärvet, Jüri,|cvanem,|d1919-1995,|eosatäitja

700 1# |aWilde, Oscar,|d1854-1900.|tPicture of Dorian Gray

700 1# |aMälberg, Kalle,|d1948-

245 00 |aKülmataat|h[Videosalvestis] =|bМорозко /|cрежиссер Александр Роу ; сценарий: Михаил Вольпин, Николай Эрдман ; оператор Дмитрий Суренский ; композитор Николай Будашкин ; [художник Арсени Клопотовский]

Muudatused 18.11.2012

508 ## |aХудожник:Арсени Клопотовский
 511 0# |aИсполнители: Александр Хвыля, Наталья Седых, Эдуард Изотов

700 1# |aRou, Aleksandr, |d1906-1973, |erežissöör
 700 1# |aErdman, Nikolai, |d1902-1970, |estsenarist
 700 1# |aVolpin, Mihhail, |d1902-1988, |estsenarist
 700 1# |aSurenski, Dmitri, |d1902-1977, |eoperaator
 700 1# |aKlopotovski, Arseni, |ekunstnik
 700 1# |aBudaškin, Nikolai, |d1910-1988, |ehelilooja
 700 1# |aHvõlja, Aleksandr, |d1905-1976, |eosatäitja
 700 1# |aSedõhh, Natalja, |d1948-, |eosatäitja
 700 1# |aIzotov, Eduard, |eosatäitja

710 TÄIENDKIRJE – KOLLEKTIIVI NIMI (K)

[Sisukord](#)

Väljale 710 märgitakse kõik kollektiivautorid, kelle nimed esinevad kirjes vastutusandmetena. Seotud väljadega [245](#), [440](#), [490](#), [505](#), [511](#). ja [508](#)
 Vt. ka [Kollektiivide pealdised](#)

I indikaator

- 1 pealdise esimeseks elemendiks võimupiirkonna nimi
- 2 pealdise esimeseks elemendiks nimi pärijärjestuses

II indikaator

- # määratlemata (*mitteanalüütiline täiendkirje või andmed puuduvad*)
 2 analüütiline täiendkirje (*tegija ei ole seotud terve videoga vaid mingi osaga teosest, nimele järgneb alati pealkiri alamväljal |t*)

Alamväljad

- |a kollektiivi nimi (MK)
 |b allüksuse või asutuse konverentsi nimi (K)
 |n asutuse konverentsi järjenumbr (K)
 |d asutuse konverentsi toimumise aeg (K)
 |c asutuse konverentsi toimumise koht (MK)
 |t teose pealkiri (MK)
 |n teose osa number (K)
 |p teose osa pealkiri (K)
 |e tegija funktsioon e. rollinimetus (K) **Kasuta** [Rollid täiendkirjetes](#)

NÄITED

- 710 2# |aTallinnfilm
 710 2# |aAcuba Film
 710 2# |aAmerican Film Institute
 710 2# |aTwentieth Century Fox
 710 2# |aEesti Televisioon

Muudatused 18.11.2012

- 710 2# |aKorean Film Council (KOFIC)
 710 2# |aEesti Kirikute Nõukogu
 710 2# |aEesti Kaitseväge Orkester, |e esitaja
 710 2# |aСоюзмультифильм

Kollektiivide puhul võib täpsustavad märkused asukoha, tegevusala vms. lisada nime järel sulgudes. Mõnel juhul võib ka kollektiivide puhul kasutada alamvälja |e rolli märkimiseks.

- 710 2# |aElav Teadus (videostuudio)
 710 2# |aKanal 2 (telekanal)
 710 2# |aVirre (ansambel)

711 TÄIENDKIRJE – AJUTISE KOLLEKTIIVI NIMI (K) [Sisukord](#)

Ka näitused ja isiknäitused, viimaste puhul korratakse väljas [600](#) isiku nime.

I indikaator

2 pealdise esimeseks elemendiks nimi pärijärjestuses

II indikaator

määratlemata (*mitteanalüütiline täiendkirje või andmed puuduvad*)
 2 analüütiline täiendkirje (*tegija ei ole seotud terve videoga vaid mingi osaga teosest, nimele järgneb alati pealkiri alamväljal |t*)

Alamväljad

|a ajutise kollektiivi nimi (MK)
 |n järjenumbr (K)
 |c toimumiskoht (MK)
 |d toimumisaeg (MK)
 |e allüksus (K)
 |t teose pealkiri (MK)
 |n teose osa number (K)
 |p teose osa pealkiri (K)

NÄITED

- 711 2# |aDraama, Eesti teatri festival|d(2009 :|cTartu)
 711 2# |aEesti üldtantsupidu|n(18 :|d2009 :|cTallinn)
 711 2# |aESTO, ülemaailmsed Eesti päevad|n(7 :|d1996 :|cStockholm ; Tallinn)
 711 2# |aMaal '98, Eesti Maalikunstnike Liidu aastanäitus|c(Tallinn)
 711 2# |aOlympic Winter Games|n(17 :|d1994 :|cLillehammer)
 711 2# |aDeterring Fraud by Informing the Public, training seminar|n(4 :|d2004 :|cBrüssel)

Muudatused 18.11.2012

740 TÄIENDKIRJE – PEALKIRI (K)[Sisukord](#)

Vabama kasutusega väli täiendkirje tegemiseks pealkirjale. Sagedasem kasutusala skippi vajavate pealkirjadele täiendkirjetele, mis muidu on kirjes seda mittevõimaldavatel väljadel (näit. 246).

NB! Ingliskeeled artiklid **a** ja **the** ei vaja täiendkirjet.

Kasutatakse kokkuleppeliselt ka muuks otstarbeks, näit. lisa või kaasande pealkirja otsitavaks tegemisel, auhindade märkimiseks, erinevate kogumite jms. moodustamiseks.

I indikaator

0-9 järjestamisel mittearvestatavate sümbolite arv

II indikaator

mitteanalüütiline täiendkirje või andmed puuduvad

2 analüütiline täiendkirje (näit. pealkirjad väljalt 505)

Alamväljad

|a pealkiri (MK)

|n teose osa number (K)

|p teose osa nimetus (K)

|h laadi üldmäärang (MK)

NÄITED

246 11 |aLa fille sur le pont [Videosalvestis]

740 3# |aLa fille sur le pont [Videosalvestis]

245 00 |aSeal, kus lõpeb luule|h[Videosalvestis] ...

525 ## |aLisa ajakirjale: Teater. Muusika. Kino (2009, nr. 12)

740 0# |aTeater. Muusika. Kino. Lisad

Näide E-kataloogi ESTER Tartu baasis

245 00 |aVor uns die Sintflut|h[Videosalvestis]

580 ## |aLisa ajakirjale: Der Spiegel (2008, nr. 21)

740 4# |aDer Spiegel. Lisad

772 0# |tSpiegel. |x0038-7452|wb10319621

740 ## |aIHTEK eelkataloogi kogumi moodustamiseks

245 00 |aSügisball

586 ## |aThessaloniki rahvusvahelise filmifestivali (Kreeka) parima režissööri auhind, 2007. - Bratislava rahvusvahelise filmifestivali (Slovakkia) parima režissööri auhind, 2007

740 0# |aAuhind:Thessaloniki rahvusvahelise filmifestivali (Kreeka) parima režissööri auhind, 2007

Muudatused 18.11.2012

740 0# |aAuhind: Bratislava rahvusvahelise filmifestivali (Slovakkia) parima režissööri auhind, 2007

752 TÄIENDKIRJE – HIERARHILINE KOHANIMI (K)[Sisukord](#)

Kasutatakse siis, kui teose ilmumiskoht väljal [260](#) ei ole esitatud tänapäeval tuntud ja kasutataval kujul või kui on vaja koostada statistikat maakondade kaupa, samuti juhul, kui on vaja näidata ilmumiskohta hierarhias riigi, maakonnaga, provintsi, osariigiga.

Indikaatorid

määratlemata

Alamväljad

- |a riik (K)
- |b osariik, provints (MK)
- |c maakond (K)
- |d linn (MK)
- |f linnaosa (K)

NÄITED

752 ## |cHarjumaa **|d**Viimsi

LINGIVÄLJAD[Sisukord](#)

NB! Juhendi näidetes märkuste ja lingiväljade alamväljal **|w** toodud bibkirje number on alati E-kataloogi ESTER Tallinna baasi number. E-kataloogi ESTER Tartu baasis lingiväljade alamväljale **|w** bibkirje numbreid ei märgita.

Laadi erimäärangut kasutatakse ainult siis, kui kirjesse on vaja lisada kandja täpsustus (väli 300|a) ja määrata millisesse teavikute kitsamasse rühma väljaanne kuulub (DVD, VHS, CD, CD-ROM jne).

Kirjemärgistus:

- Põhipealdise ja pealkirja vahel punkt
- Pealkirja ja täpsustuse vahel ei ole punkti, laadi üldmäärang ümarsulgudes ja väikese tähega, erimäärang suurte tähtedega
- Enne alamvälja |z punkt. Standardnumber kirjutada kriipsukesteta
- Enne |w ei ole punkti

Muudatused 18.11.2012

770 LINK – PÕHIVÄLJAANDELT LISALE (K)[Sisukord](#)Vajadusel seotud väljaga [525](#).**I indikaator**

- 0 kuvatakse märkus
1 märkust ei kuvata (märkus väljal 525)

II indikaator

- # kuvatekst kataloogis: Lisa

Alamväljad

- |a põhikirje pealdis (väljad 1XX) (MK)
|t pealkiri (MK)
|c täpsustus (MK) (*kasutatakse laadi üld- või erimäärangu märkimiseks*)
|z ISBN (K)
|w kirje kontrollnumber (K)

NÄITED**Näide E-kataloogi ESTER Tartu baasis**

Lisaväljaandekirje, mis on video

245 00 |aVor uns die Sintflut|h[Videosalvestis]

580 ## |aLisa ajakirjale: Der Spiegel (2008, nr. 21)

740 4# |aDer Spiegel. Lisad

772 1# |tSpiegel. |x0038-7452|wb10319621

Põhiväljaande kirje, mis on ajakiri

245 04 |aDer Spiegel : |bdas deutsche Nachrichten-Magazin

525 ## |aLisa: 2008, N21 kaasandena DVD: "Vor uns die Sintflut"

770 1# |tSpiegel. |x0038-7452|wb10319621

772 LINK – LISALT PÕHIVÄLJAANDELE (K)[Sisukord](#)Seotud väljaga [580](#).**I indikaator**

- 0 kuvatakse märkus
1 märkust ei kuvata (märkus väljal 580)

II indikaator

- # kuvatekst kataloogis: Põhiväljaanne

Alamväljad

- |a põhikirje pealdis (väljad 1XX) (MK)
|t pealkiri (MK)

Muudatused 18.11.2012

|c täpsustus (MK) (*kasutatakse laadi üld- või erimäärangu märkimiseks*)
 |z ISBN (K)
 |x ISSN (MK)
 |w kirje kontrollnumber (K)

NÄITED

Jätkväljaanne videona, põhiväljaanne on trükiajakiri
 245 00 |aNoortekorvpalli hooaeg ... |h[Videosalvestis] /|c[AS Kalev Meedia]
 525 ## |aLisa ajakirjale: Basket 2007, nr. 18 ja 2008, nr. 8
 740 0# |aBasket (ajakiri). Lisad
 772 1# |tBasket (ajakiri) |g2006-2009. |x1736-7352 |wb21179268

776 LINK – TÄIENDAVAL KANDJALE (K)SisukordSeotud väljaga [530](#).**I indikaator**

1 märkust ei kuvata (märkus väljal 530)

II indikaator

kuvatekst kataloogis: Teine kandja

Alamväljad

|a põhikirje pealdis (väljad 1XX) (MK)
 |t pealkiri (MK) *Pealkirja alamväljale vajadusel sisestada ka osa/köite number ilma alamvälja tähistuseta |n*
 |c täpsustus (MK) (*kasutatakse laadi üld- või erimäärangu märkimiseks*)
 |z ISBN (K)
 |w kirje kontrollnumber (K)

NÄITED

245 00 |aKõige suurem sõber. |nOsad 1-5
 300 ## |a1 DVD
 530 ## |aIlmunud ka videokassetil
 776 1# |tKõige suurem sõber. Osad 1-5 |c(VHS) |wb22415415

245 00 |aKõige suurem sõber. |nOsad 1-5
 300 ## |a1 videokassett
 530 ## |aIlmunud ka DVD-l
 776 1# |tKõige suurem sõber. Osad 1-5 |c(DVD) |wb22369028

530 ## |aIlmunud ka trükisena ja helikassetina
 776 1# |tДень рождения. |wb14227204

Muudatused 18.11.2012

776 1# |tДень рождения|c(helikassett)|wb14136089

245 00 |aRiikliku iseseisvuse taastamine parlamentaarsel teel aastatel 1990-1992|h[Videosalvestis] :|brahvusvaheline ajalookonverents 21.-22. august 2008

530 ## |aEttekannete tekstid ilmunud ka trükisena

776 1# |tRiikliku iseseisvuse taastamine parlamentaarsel teel aastatel 1990-1992.|z9789949185030|wb24890133

787 LINK – TÄPSUSTAMATA SEOSEGA NIMETUSELE (K) SisukordSeotud väljaga [580](#).**I indikaator**

1 märkust ei kuvata (märkus väljal 580)

II indikaator

kuvatekst kataloogis: Seotud kirje

Alamväljad

|a põhikirje pealdis (väljad 1XX) (MK)

|t pealkiri (MK)

|c täpsustus (MK) (*kasutatakse laadi üld- või erimäärangu märkimiseks*)

|z ISBN (K)

|w kirje kontrollnumber (K)

NÄITED**Põhiväljaande kirje** (tunnus: väli 525)

245 10 |aInimkaubanduse ennetamine :|bmetodoloogia tööks noortega /|c[Marion Pajumets, Tiiu Laan ; eessõna: Thomas Lothar Weiss]

525 ## |aRaamatu juurde kuulub videosalvestis "Lilya 4-ever"

787 1# |tLilya 4-ever|c(VHS)|wb21129423

Lisaväljaande kirje (tunnus: väli 580)

245 00 |aLilya 4-ever|h[Videosalvestis]

580 ## |aTäiendav materjal raamatu "Inimkaubanduse ennetamine : metodoloogia tööks noortega" juurde

787 1# |aPajumets, Marion.|tInimkaubanduse ennetamine : metodoloogia tööks noortega.|z9949132800|wb20762483

830 SEERIA TÄIENDKIRJE – ÜHTLUSPEALKIRI (K) SisukordKasutatakse siis, kui seeriapealkiri on esitatud väljal [490](#).

830 vastab perioodika koondkirje väljale 130 või 245.

Muudatused 18.11.2012

I indikaator
määratlemata

II indikaator
0-9 järjestamisel mitteamvestatavate sümbolite arv

Alamväljad

- |a ühtluspealkiri (MK)
- |n teose osa number (K)
- |p teose osa pealkiri (K)
- |v köite number (MK)
- |x rahvusvaheline standardnumber (MK)
- |3 materjali täpsustus (MK)

NÄITED

490 1# |aEesti shaping
830 #0 |aEesti shaping (videosalvestis)

490 1# |aKunstimaailma meistriteosed =|aThe Hermitage : Museum of St. Petersburg ;|v8. osa
830 #0 |aKunstimaailma meistriteosed (videosalvestis) ;|v8. osa

856 ELEKTROONILINE ASUKOHT JA JUURDEPÄÄS (K) [Sisukord](#)

I indikaator juurdepääsumeetod
informatsioon puudub (*näit. EOD nupuga kirjed*)
4 HTTP

II indikaator
informatsioon puudub ; *digiarhiivide materjalid (DIGAR, DEA, EEVA jt.)*
0 kirje on võrguväljaande kohta (*kasutada võrguteaviku kirjes*)
1 kirje on füüsilisel kandjal teaviku kohta, mis on ilmunud ka võrguväljaandena (*kasutada trükitud raamatu, CD-ROMi, DVD jms. kirjes*)
2 kirje on füüsilisel kandjal teaviku kohta, mis on veebis kättesaadav mingi seotud asukoha kaudu (kirjastuse või organisatsiooni koduleht), dokumendi konkreetne asukoht täpsustamata

Alamväljad

- |z märkus elektronkataloogis (K) **Kasuta** [Veebilinkide sõnastused](#)
- |u URL-aadress (K)
- |x kasutajale varjatud märkus (K)

NB! Alamväljade |z ja |u järjekord kirjes ei ole oluline

Muudatused 18.11.2012

NÄITED**Näide E-kataloogi ESTER Tartu baasis**

245 00 |aA ja O. |n1-12 osa|h[Videosalvestis] :|bkeeleõpetuslik
seriaal

530 ## |aSaate tekstimaterjalid ilmunud ka võrguteavikuna

856 40 |uhttp://www.fseitse.ee/keel|zTÄISTEKST

245 00 |aKülaskäik Riigiarhiivi|h[Võrguteavik] :|b[enne uurimistöole
asumist] /|carhiivi külastaja ja intervjuerija Liivi Aarma ; filmis ja
monteeris Egle Krull I

856 40 |zVAATA VIDEOT

|uhttp://www.tlu.ee/opmat/video/opmat/aarma/1_arhiiv/

909 INFO VEEBILINKIDE MÄRGISTAMISE KOHTA (K)[Sisukord](#)

Kasutatakse uute veebilinkide märgistamiseks, mille alusel moodustatakse kogumid linkide vahetamiseks e-kataloogi ESTER Tallinna ja Tartu baasi vahel.

Vt. ka [Veebilinkide vahetamine](#)

Indikaatorid

määratlemata

Alamväljad

|a neljakohaline aasta ja kahekohaline kuu tähis (MK)

NÄITED

909 ## |a2008:01

Soovi korral võib kasutada koos raamatukogu tähisega:

909 ## |ayy 2008:01

Märkus: sama välja koos indikaatoritega 99 kasutatakse veebilinkide kontrolli puhul ajutise info sissekirjutamiseks kirjesse.

9XX INFO KIRJELDAJA KOHTA[Sisukord](#)

Vt. [Ühiste kirjete kasutamise kord](#)

Muudatused 18.11.2012

LISA 1 - Välja 006 täitmine lisaga video kirjes

[Sisukord](#)Seotud väljaga [300](#) |e. Täidetakse vastavalt irdlisa laadile.

ELEKTROONILINE TEAVIK (diskett, CD-ROM, CD-R, DVD-ROM)

Type code	m	Undefine		Audience	
Undefine		File Type	...	Undefine	
Govt Pub		Undefine			

Type code teaviku tüüp
m elektrooniline teavik

Undefine jääb tühjaks
Audience tähistatakse püstkriipsuga |
Undefine jääb tühjaks

File Type

a numbrilised andmed
b arvutiprogramm
c kujutuslik (*illustratsioon teavikus on olulise informatiivse väärtusega, sisaldades jooniseid, pilte, fotosid jne.*)
d dokument (*ainult tekstilised andmed*)
e bibliograafilised andmed
f font (*kirja erinevad viisid – arvutigraafikule*)
g mäng
h heli, hääled, hääliitsused
i interaktiivne multimeedia (*materjal, milles kasutaja saab ise osaleda, näit. keeleõppematerjalid*)
m kombinatsioon (*pildi, heli, teksti, animatsiooni, video ja multimeedia kombinatsioonid*)
u tundmatu

Undefine jääb tühjaks
Govt Pub tähistatakse püstkriipsuga |
Undefine jääb tühjaks

HELISALVESTIS (CD, HELIKASSETT, HELIPLAAT)

Type code	...	Form Comp		Format	
Undefine		Audience		Form Item	
Acc mat1		Acc mat2		Acc mat3	
Acc mat4		Acc mat5		Acc mat6	
LitText1		LitText2		Undefine	
Trans /arr		Undefine			

Muudatud 18.11.2012

Type code teaviku vorm
 i mittemuusikaline helisalvestis
 j muusikaline helisalvestis

Form tähistatakse püstkriipsuga |
Format tähistatakse püstkriipsuga |
Undefine jääb tühjaks
Audience tähistatakse püstkriipsuga |
Form tähistatakse püstkriipsuga |
Acc mat 1-6 tähistatakse püstkriipsuga |
LitText 1-2 tähistatakse püstkriipsuga |
Undefine jääb tühjaks
Trans /arr tähistatakse püstkriipsuga |
Undefine jääb tühjaks

KAART

TypeCode	e	Relief1		Relief2	
Relief3		Relief4		Project	
Undefine		CartType	...	Undefine	
Govt Pub		FormItem		Undefine	
Index		Undefine		SpFmt 1	
SpFmt 2					

Type Code

e trükitud kaart
 f käsikirjaline kaart

Relief reljeefi kujutusviis tähistatakse püstkriipsuga |
Project projektsioon tähistatakse kahe püstkriipsuga ||
Undefine jääb tühjaks

Cart Type kartograafilise teaviku tüüp

a üksik kaart
 b kaardisari
 c kaartjadaväljaanne
 d gloobus
 e atlas
 f eraldi kaart lisana

Undefine jääb tühjaks
Govt Pub tähistatakse püstkriipsuga |

FormItem

mitte ükski järgnevaist
 a mikrofilm

Muudatused 18.11.2012

- b mikrofišš (diamikrokaart)
- c epimikrokaart
- d suures kirjas raamatud
- f Braille'i kirjas raamatud
- r tavatrükise reproduktsioon (*näit. fotokoopia, valguskoopia*)
- s elektrooniline

Undefine jääb tühjaks**Index** tähistatakse püstkriipsuga |**Undefine** jääb tühjaks**Sp Fmt** täpsustavad vormitunnused tähistatakse püstkriipsuga |**LISA 2 UUS.** Välja 007 täitmine lisaga video kirjes (K)[Sisukord](#)

Järgnevalt on esitatud [helisalvestise](#), [videosalvestise](#) ja [arvutifaili](#) füüsilise kirjelduse täitmise juhised.

HELISALVESTISE FÜÜSILINE KIRJELDUS

Avab CTRL+R.

Mat Catg	s	Spec Mat	...	Undefine	
Speed	...	ConfPlay		Groove W	
Dimens		TapWidth		TapeConf	
KindDisc	...	KindMat	...	KindCut	
C P Char		Cap Stor			

Mat catg (007/00) Materjali kategooria

s – helisalvestis

Spec mat (007/01) Teaviku laadi erimäärang

d - heliplaat (ka CD)

s - helikassett

Undefine (007/02) jääb tühjaks**Speed** (007/03) Kiirus*Vinüülplaadid*

b - 33 1/3 p/

c - 45 p/

Muudatused 18.11.2012

d - 78 p/''

CD

f - 1.4 m/''

Kassetid

l - 4,76 cm/''

Conf Play (007/04) **tähistada püstkriipsuga** |**GrooveW** (007/05) **tähistada püstkriipsuga** |**Dimens** (007/06) **tähistada püstkriipsuga** |**Tap With** (007/07) **tähistada püstkriipsuga** |**Tape Conf** (007/08) **tähistada püstkriipsuga** |**Kind Disc** (007/09) Plaadi või lindi liik m - tiražeeritud väljaanne**Kind Mat** (007/10) Materjal

m - metall ja plastmass (CD, DVD, helikassetid, lindid)

p - plastmass (33 1/3 ja 45 p/'' heliplaadid)

s - šellak (78 p/'' heliplaadid)

Kind Cut (007/11) Plaadi lõike liik **tähistada püstkriipsuga** |**SP Char** (007/12) Taasesituse eriomadused **tähistada püstkriipsuga** |**Cap Stor** (007/13) Salvestustehnika **tähistada püstkriipsuga** |**NÄITED**• **CD**

sd f|||||mm|||

Mat Catg	s	Spec Mat	d	Undefined	
Speed	f	ConfPlay		Groove W	
Dimens		TapWidth		TapeConf	
KindDisc	m	KindMat	m	KindCut	
S P Char		Cap/Stor			

• **LP (33 p/min)**

sd b|||||mp|||

• **Heliplaat (45 p/min)**

sd c|||||mp|||

• **Heliplaat (78 p/min)**

sd d|||||ms|||

Mat Catg	s	Spec Mat	d	Undefined	
Speed	b/c/d	ConfPlay		Groove W	
Dimens		TapWidth		TapeConf	
KindDisc	m	KindMat	p/s	KindCut	
S P Char		Cap/Stor			

Muudatused 18.11.2012

- **Helikassett**

sd | | | | | mm | | |

Mat Catg	s	Spec Mat	d	Undefine	
Speed		ConfPlay		Groove W	
Dimens		TapWidth		TapeConf	
KindDisc	m	KindMat	m	KindCut	
S P Char		Cap/Stor			

VIDEOSALVESTISE FÜSILINE KIRJELDUS

Avab CTRL+R.

Mat Catg	v	Spec Mat	...	Undefine	
Color	...	Format	...	SoundSep	
Med Snd		Dimens		ConfPlay	

Mat Catg materjali kategooria (007/00)

v - videosalvestis

Spec Mat teaviku laadi erimäärang (007/01)

d videoketas (DVD, LD, BD)

f videokassett (VHS)

Undefine määratlemata positsioon (007/02) **jääb tühjaks****Color** värving (007/03)

b must-valge

c mitmevärviline

m segu

z muu

Format vorming (007/04)**b VHS (1/2 tolline videokassett)**

s Blu-ray (BD)

v DVD**SoundSep** heli (007/05) **tähistada püstkriipsuga |****MedSnd** helikandja (007/06) **tähistada püstkriipsuga |****Dimens** mõõtmed (007/07) **tähistada püstkriipsuga |****Conf Play** heli taasesituskanalite arv (007/08) **tähistada püstkriipsuga |**

Muudatused 18.11.2012

NÄITED• **VHS** (mustvalge)

vf bb|||

Mat Catg	v	Spec Mat	f	Undefine	
Color	b/c/m/z	Format	b	SoundSep	
Med Snd		Dimens		ConfPlay	

• **DVD** (mitmevärviline)

vd cv|||

Mat Catg	v	Spec Mat	d	Undefine	
Color	c/b/m/z	Format	v	SoundSep	
Med Snd		Dimens		ConfPlay	

• **Blu-ray** (mitmevärviline)

vd cs|||

Mat Catg	v	Spec Mat	d	Undefine	
Color	c/b/m/z	Format	s	SoundSep	
Med Snd		Dimens		ConfPlay	

ARVUTIFAILI FÜSILINE KIRJELDUS

Mat Catg	c	Spec Mat	...	Undefine	
Color		Dimens	...	Sound	
Image Bit		File Fmt		QA Targt	
Ant/srce		Lvl Comp		RfmtQual	

Mat Catg materjali kategooria (007/00)

c arvutifail/elektroniline teavik

Spec Mat teaviku laadi erimäärang (007/01)j magnetketas (*diskett*)o laserketas (*CD-ROM, DVD-ROM*)**Undefine** määratlemata positsioon (007/02) jääb tühjaks**Color** värving (007/03) tähistada püstkriipsuga |**Dimens** mõõtmed (007/04)a 3 1/2 in (*diskett*)g 4 3/4 in või 12 cm (*CD-ROM, DVD-ROM*)

z muud

Sound heli (007/05) tähistada püstkriipsuga |**Image Bit** (007/06-08) tähistada püstkriipsudega |||

Muudatud 18.11.2012

500 Esilinastus 1998. aastal
505 0 Liber Apis: 1. Rituaal kurbuse ja viha peletamiseks. 2. Proomion / Ariel Lagle. 3. Noorte meeste laul enne ümberlõikamist. 4. Naiste ees kiitlemine pärast õnnestunud lõvijahti. 5. Moraanide röömulaul kordaläinud lõvijahi puhul. 6. Unum et idem / Ariel Lagle. 7. Röömulaul kodukülla tagasi saabumise puhul. 8. Naiste laul pulmapeol. 9. Pidustused pärast ümberlõikamist. 10. Moraanide ja tüdrukute ühine tantsulaul. 11. Pidustuste lõpulaul. 12. Liber Apis / Ariel Lagle ; esit. Anne-Liis Poll
511 0 Osatäitjad: Evald Aavik, Mait Merekülski, Ülle Toming, Rein Oja
518 Liber Apis salvestatud 10.-20.03.1997 Mart Otsa poolt masai küla Tansaania
525 Lisa: Liber Apis : muusikalvestused mängufilmile "Georgica"
530 Ilmunud ka videokassetil
538 Süsteeminõuded: PAL
546 Eesti keeles, subtiitrid eesti, inglise, soome, vene või hollandi keeles
650 9 eesti
655 9 mängufilmid
655 9 DVD-d
700 1 Keedus, Sulev,|d1957-,|erežissöör
700 1 Keedus, Sulev,|d1957-,|estsenarist
700 1 Kõiv, Madis,|d1929-,|estsenarist
700 1 Kotov, Rein,|d1965-,|eoperaator
700 1 Lagle, Ariel,|d1963-,|ehelilooja
700 1 Ots, Mart,|esalvestaja
700 1 Aavik, Evald,|d1941-,|eosatäitja
700 1 Merekülski, Mait,|eosatäitja
700 1 Toming, Ülle,|d1955-,|eosatäitja
700 1 Oja, Rein,|d1956-,|eosatäitja
700 1 Poll, Anne-Liis,|d1963-,|eesitaja
740 0 Liber Apis|h[Helisalvestis] : muusikalvestused mängufilmile "Georgica"
776 1 |tGeorgica|c(VHS)|wb20058202
910 0 RMT 2005:03

VIDEOSALVESTIS videokassetina

KEEL estEstonianKAT PÄEV 10.02.2005KIRJE LIIK ----
SKIP 0 **BIB TASE m** MONOGRAAFIA RIIK er Estonia
ASUKOHT rr RR **LAAD o** VIDEOSALVESTIS

MARC Leader #####ngm 22##### i 4500
007 vf cbahos

Muudatud 18.11.2012

008 050210s2004 er 104 | | vlest
 028 40 2586|bSonatiin
 040 ErRR|best|cErRR
 072 7 791|2udkrb
 080 791.233|x(474.2)|x(086.8)|2est
 245 00 Georgica|h[Videosalvestis] :|bmängufilm /|crežissöör Sulev
 Keedus ; stsenaristid Madis Kõiv, Sulev Keedus ; operaator
 Rein Kotov ; muusika: Ariel Lagle
 260 Tallinn :|bSonatiin,|c2004
 300 1 **videokassett** (1 t. 44 min.) :|bvärv. ;|c1,27 cm
 500 Esilinastus 1998. aastal
 511 1 Osatäitjad: Evald Aavik, Mait Merekülski, Ülle Toming,
 Rein Oja
 530 Ilmunud ka DVD-l
 650 9 eesti
 655 9 mängufilmid
 655 9 videokassetid
 700 1 Keedus, Sulev,|d1957-,|erežissöör
 700 1 Keedus, Sulev,|d1957-,|estsenarist
 700 1 Kõiv, Madis,|d1929-,|estsenarist
 700 1 Kotov, Rein,|d1965-,|eoperaator
 700 1 Lagle, Ariel,|d1963-,|ehelilooja
 700 1 Aavik, Evald,|d1941-,|eosatäitja
 700 1 Merekülski, Mait,|eosatäitja
 700 1 Toming, Ülle,|d1955-,|eosatäitja
 700 1 Oja, Rein,|d1956-,|eosatäitja
 776 1 |tGeorgica|c(DVD)|wb20058214
 910 0 RMT 2005:03

VIDEOSALVESTIS JÄTKÄLJAANDENA

KEEL estEstonian KAT PÄEV 02.02.2009 KIRJE LIIK ----
 SKIP 0 **BIB TASE s** SEERIAVÄLJ RIIK er Estonia
 ASUKOHT rr RR **LAAD o** VIDEOSALVESTIS

MARC Leader #####ngs 22##### i 4500

007 vd cvaius
 008 090202d**20072008**er |||| | vlest040
 040 ErRR|best|cErRR
 072 7 796/799|2udkrb
 080 796.323.2|x(051)|2mrf
 245 00 Noortekorvpalli hooaeg ...|h[Videosalvestis] /|c[AS Kalev
 Meedia]
 260 Tallinn :|bKalev Meedia,|c2007-2008
 300 |bvärv. ;|c12 cm
 362 0 2006/2007 (2007) - 2007/2008 (2008)

Muudatud 18.11.2012

525 Lisa ajakirjale: Basket 2007, nr. 18 ja 2008, nr. 8
 538 Süsteeminõuded: DVD
 650 9 korvpall
 740 0 Basket (ajakiri). Lisad
 772 0 |tBasket (ajakiri).|g2006-2009.|x1736-7352|wb21179268
 910 0 PER 2009

VIDEOSALVESTIS VÖRGUTEAVIKUNA

KEEL estEstonianKAT PÄEV 24.11.2010KIRJE LIIK ----
 SKIP 0 BIB TASE k URL MONOGRAAF RIIK er Estonia
 ASUKOHT rr RR LAAD o VIDEOSALVESTIS
 MARC Leader #####ngm a22##### i 4500

006 m | c |
 007 cr |n|||||||
 007 vz c|a|||
 008 101124s2010 er 004 | |s vlest
 020 9789949463565
 040 ErRR|best|cErRR
 245 00 Külaskäik Riigiarhiivi|h[Vörguteavik] :|b[enne uurimistöole
 asumist] /|carhiivi külastaja ja intervjuerija Liivi Aarma ;
 filmis ja monteeris Egle Krull
 260 Tallinn :|bTallinna Ülikooli Infoteaduste Instituut,|c2010
 500 Pealkiri võetud algustiitritest (kirjeldatud 24.11.2010)
 500 Teavikus ISBN märkimata
 516 Videoklipp flv-vormingus (11,5 MB, 3 min. 50 s.)
 518 Videoklipp valmis juunis 2007
 538 Süsteeminõuded: Adobe Flash Player
 700 1 Aarma, Liivi,|d1948-,|eintervjuerija
 700 1 Krull, Egle,|eoperaator
 700 1 Krull, Egle,|emonteerija
 856 40 |zVAATA VIDEOT
 |uhttp://www.tlu.ee/opmat/video/opmat/aarma/1_arhiiv/
 909 2011:01
 910 0 RMT 2011:01|b978-9949-463-56-5

Muudatused 18.11.2012

LISA 4 Videosalvestise rollid

Sisukord

Kirjese üldjuhul ei võeta: administraator, assistent, grimeerija, helitehnik, kuraator, projektijuht, tehniline teostaja, tootmisjuht, valgustaja

Rollinimetus	Rollinimetus teavikus	245 c	508	511
Animaator	multiplikaator		x	
Dirigent			x	
Dramatiseerija			x	
Dubleerija	eestikeelsele versioonile andsid oma hääle, tegelastele andsid oma hääle, teksti vahendab, hääli loevad			x
Esitaja	ettekandja, esineja, jutustaja, laulja, tantsija, näitleja (olevalt sisust võib olla ka osatäitja)			x
Helilooja	muusika autor	x	x	
Helioperaator	ingl. keeles - sound recordist, sound recorder		x	
Helirežissöör	helikujundaja, helindaja, muusikaline kujundaja ingl. keeles - sound designer		x	
Idee autor			x	
Intervjueerija	küsitaja, reporter, saatejuht	x	x	
Juhendaja	üliõpilastööde, meistrklasside ja õppevideote juhendajad: treener, tantsujuht, tantsuõpetaja, muusikaõpetaja, instruktor	x	x	
Kohandaja	adapteerija, dramatiseerija, mugandaja, ümbertöötaja		x	
Kommenteerija			x	x
Konsultant	teaduskonsultant		x	
Koreograaf			x	
Kunstnik	olenemata eesliitest lavastuste ja filmide kunstnik, taustakunstnik, kujundaja, kunstiline kujundaja,	x	x	

Muudatused 18.11.2012

	kostüümikunstnik, lavakujundaja ingl. keeles - production designer, art director			
Lavastaja	näitejuht	x		
Operaator	ingl. keeles - cinematographer	x	x	
Osaleja	dokumentaalfilmis, telesaates osaleja			x
Osatäitja	filmide ja lavastuste osatäitjad			x
Produtsent	filmi direktor – ka vanade filmide puhul ingl. keeles - producer	x		
Režissöör	Ka kaasrežissöör, filmi autor ingl. keeles – director	x		
Saatejuht	küsituleja, reporter, intervjuueerija	x		
Stsenarist	käsikirja autor, kirjutaja, ka idee autor, lugu, käsikiri jne. ingl. keeles - screenwriter	x		
Sõnade autor	laulu tekstide, laulusõnade autor		x	
Toimetaja	olenemata eesliitest ingl. keeles - content editor		x	
Tõlkija	eestindaja, ümberpanija		x	
Monteerija	filmimonteerija, videomonteerija, montaažirežissöör, montaaž ingl. keeles - film editor, editor		x	
Ansamblijuht			x	
Salvestaja			x	
Seadja	seadja, arranžeerija		x	
Tantsujuht			x	
Libretist			x	

Muudatused 18.11.2012

Muusikajuht			x	
Liikumisjuht			x	
Teksti autor	dokfilmide pealeloetava teksti autor		x	